

Република Србија
АГЕНЦИЈА ЗА БОРБУ
ПРОТИВ КОРУПЦИЈЕ

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
АГЕНЦИЈА ЗА БОРБУ
ПРОТИВ КОРУПЦИЈЕ

ИЗВЕШТАЈ О РАДУ ЗА 2017. ГОДИНУ

Београд, март 2018. године

ИЗВЕШТАЈ О РАДУ ЗА 2017. ГОДИНУ

Издавач

Агенција за борбу против корупције
Царице Милице 1, Београд

Припрема и штампа

Досије студио, Београд

Електронско издање

www.acas.rs

ISSN 2217-639X

Агенција је дужна да поднесе годишњи извештај о раду Народној скупштини најкасније до 31. марта текуће године за претходну годину (чл. 26. ст. 1. Закона о Агенцији за борбу против корупције). Извештај о раду за 2017. годину, у складу са одредбом члана 26. став 2. истог закона, садржи и Извештај о спровођењу Националне стратегије за борбу против корупције у Републици Србији за период од 2013. до 2018. године и Акционог плана за њено спровођење. Извештај о раду за 2017. годину усвојен је на четвртој седници Одбора Агенције одржаној 28. марта 2018. године.

САДРЖАЈ

УВОДНА РЕЧ	7
I. О АГЕНЦИЈИ ЗА БОРБУ ПРОТИВ КОРУПЦИЈЕ.....	9
II. ОРГАНИЗАЦИОНА СТРУКТУРА АГЕНЦИЈЕ У 2017. ГОДИНИ.....	11
III. НАЈЗНАЧАЈНИЈИ РЕЗУЛТАТИ И ПРЕПРЕКЕ У РАДУ	12
IV. ПРЕПОРУКЕ	16
V. НАДЗОРНА УЛОГА ОДБОРА АГЕНЦИЈЕ И УЧЕШЋЕ У КРЕИРАЊУ СТРАТЕШКИХ ЦИЉЕВА АГЕНЦИЈЕ	17
1. Кључни резултати и активности	17
2. Значај	17
3. Одлуке Одбора по жалбама и захтевима за понављање поступка.....	18
4. Структура првостепених одлука о којима је Одбор одлучивао поводом жалби	18
5. Поступци пред Управним судом	19
VI. АКТИВНОСТИ АГЕНЦИЈЕ	20
1. СЕКТОР ЗА КОНТРОЛУ ИМОВИНЕ И ПРИХОДА ФУНКЦИОНЕРА И ПОСТУПАЊЕ ПО ПРЕДСТАВКАМА	20
1.1. Кључни резултат	20
1.2. Остали резултати.....	20
1.3. Регистар функционера	21
1.3.1. Резултат.....	21
1.3.2. Значај.....	21
1.4. Регистар имовине	21
1.4.1. Резултат.....	21
1.4.2. Значај.....	21
1.5. Провера извештаја и праћење имовинског стања функционера	22
1.5.1. Резултат.....	22
1.5.2. Значај.....	23
1.5.3. Осврт на стање у релевантној области	23
1.6. Представке	25
1.6.1. Резултати	25
1.6.2. Значај	27
1.6.3. Структура представки.....	27
1.6.4. Поступање по представкама.....	28

2. СЕКТОР ЗА РЕШАВАЊЕ О СУКОБУ ИНТЕРЕСА.....	30
2.1. Кључни резултати	30
2.2. Значај	30
2.3. Остали резултати.....	30
2.4. Осврт на стање у релевантној области.....	31
2.5. Поступци по захтевима за покретање прекршајног поступка.....	34
3. СЕКТОР ЗА КОНТРОЛУ ФИНАНСИРАЊА ПОЛИТИЧКИХ АКТИВНОСТИ..	35
3.1. Кључни резултати	35
3.2. Остали резултати.....	35
3.3. Значај	35
3.4. Контрола годишњих финансијских извештаја политичких субјеката.....	35
3.5. Мониторинг и контрола извештаја о трошковима изборних кампања.....	36
3.6. Преглед неправилности утврђених у контроли ГФИ за 2016. годину.....	36
3.7. Захтеви за покретање прекршајних поступака и решења о губитку права на добијање средстава из јавних извора намењених за финансирање редовног рада политичких субјеката	37
3.8. Обука и сарадња са политичким субјектима и другим институцијама	38
4. СЕКТОР ЗА ПРЕВЕНЦИЈУ	39
4.1. Израда модела и праћење усвајања Локалног и покрајинског антикорупцијског плана	39
4.1.1. Кључни резултат	39
4.1.2. Значај.....	39
4.1.3. Осврт на стање у релевантној области	39
4.2. Процена ризика корупције у прописима.....	41
4.2.1. Кључни резултат	41
4.2.2. Остали резултати.....	42
4.2.3. Значај.....	42
4.2.4. Осврт на стање у релевантној области.....	42
4.2.5. Анализа пропис	44
4.3. План интегритета	44
4.3.1. Кључни резултат	44
4.3.2. Остали резултати.....	44
4.3.3. Значај.....	45
4.3.4. Осврт на стање у релевантној области.....	45
4.4. Едукације	48

4.4.1. Кључни резултат	48
4.4.2. Остали резултати.....	48
4.4.3. Значај.....	48
4.4.4. Осврт на стање у релевантној области.....	48
4.4.5. Обуке о етици и интегритету и курс учења на даљину	49
4.5. Сарадња са цивилним друштвом	50
4.5.1. Кључни резултат	50
4.5.2. Остали резултати.....	50
4.5.3. Значај.....	50
4.5.4. Осврт на стање у релевантној области.....	50
4.5.5. Консултативни састанци.....	51
4.6. Надзор над спровођењем Стратегије за борбу против корупције и Акционог плана	51
4.6.1. Кључни резултат	51
4.6.2. Значај.....	51
4.6.3. Осврт на стање у релевантној области.....	52
4.6.4. Остали резултати.....	54
5. СЕКТОР ЗА МЕЂУНАРОДНУ САРАДЊУ	56
5.1. Кључни резултат	56
5.2. Европске интеграције	56
5.3. Билатерална и мултилатерална сарадња	57
6. КАНЦЕЛАРИЈА ДИРЕКТОРА	61
6.1. Кључни резултат	61
6.2. Остали резултати.....	61
6.3. Односи са јавношћу	62
6.4. Заступљеност тема у медијским објавама	63
6.5. Издавачка делатност	64
7. ОДЕЉЕЊЕ ЗА ОПШТЕ ПОСЛОВЕ.....	65
7.1. Резултати	65
7.2. Кадрови	65
7.2.1. Упоредни преглед запослених и ангажованих лица у Агенцији у 2015. и 2016. години	66
7.2.2. Стручно усавршавање запослених	66
7.3. Финансије.....	66
7.4. Јавне набавке	67
7.5. Група за информатичке послове	67

ПРИЛОГ 1: Поступци пред Одбором – Карактеристични примери из праксе.....	70
ПРИЛОГ 2: Поступци пред Управним судом	71
ПРИЛОГ 3: Поступци пред Управним судом – Карактеристичан пример из праксе	73
ПРИЛОГ 4: Сектор за контролу имовине и прихода функционера и поступање по представкама – Листа правних лица у којима су функционери власници више од 20% удела или акција у поступцима јавних набавки	74
ПРИЛОГ 5: Сектор за контролу имовине и прихода функционера и поступање по представкама – Каталог поклона	75
ПРИЛОГ 6: Сектор за контролу имовине и прихода функционера и поступање по представкама – Регистар имовине – Карактеристичан пример из праксе	76
ПРИЛОГ 7: Структура поступака у 2017. години покренутих у оквиру надлежности Сектора за контролу имовине и прихода функционера и поступање по представкама.....	77
ПРИЛОГ 8: Сектор за контролу имовине и прихода функционера и поступање по представкама – Провера извештаја и праћење имовинског стања функционера – Карактеристичан пример из праксе	78
ПРИЛОГ 9: Представке грађана у којима се указује на корупцију при располагању јавном својином – Карактеристичан пример из праксе.....	79
ПРИЛОГ 10: Сектор о решавању о сукобу интереса – Карактеристичан пример из праксе	80
ПРИЛОГ 11: Постапање других органа јавне власти након обраћања Агенције.....	81
ПРИЛОГ 12: Сектор за контролу финансирања политичких активности – контрола ГФИ за 2016. годину – Карактеристичан пример из праксе	82
ПРИЛОГ 13: Упоредни приказ донетих планова интегритета у првом и другом циклусу његове израде по системима.....	83
ПРИЛОГ 14: Пројекти финансирани из међународне помоћи	84
ПРИЛОГ 15: Примена Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја у 2017. години.....	86
ПРИЛОГ 16: Програмска структура буџета Агенције за 2017. годину и извршење буџета	87
ИЗВРШЕЊЕ БУЏЕТА ЗА 2017. ГОДИНУ ПРЕМА ПРОГРАМСКОМ БУЏЕТУ	88

УВОДНА РЕЧ

Пред вама је осми извештај о раду Агенције за борбу против корупције, који, у складу са Законом о Агенцији, на годишњем нивоу подносимо Народној скупштини Републике Србије.

У години за нама Агенција се суочила са бројним изазовима, укључујући и чињеницу да је највећи део 2017. године функционисала на челу са вршиоцем дужности директора, те да и Одбор Агенције није функционисао у пуном саставу од 8. априла 2017. године до 20. јула 2017. године.

Учећи из тих изазова, а с обзиром на то да је почетком 2018. године изабран нови директор, Агенција ће усмерити напоре и капацитете на јачање људског капитала, као и побољшање ефикасности и ефективности у спровођењу превентивних, контролних и надзорних надлежности.

Како борба против корупције не може да буде успешна без одговарајуће координације и сарадње са свим релевантним актерима, Агенција ће остати привржена јачању односа са Народном скупштином, надлежним државним институцијама, независним телима, организацијама цивилног друштва и медијима, уз пуно уважавање принципа доброг управљања и транспарентности у раду.

Не мање важна је и одлучност да унапређујемо односе са представницима међународне заједнице, како у смислу европских интеграција Републике Србије и усклађивања са међународним стандардима у домену превенције и сузбијања корупције, тако и у спровођењу активности подржаних кроз међународну донаторску помоћ. Нарочито охрабрује чињеница да је Агенција у свим релевантним документима Европске комисије препозната као водећа институција у Републици Србији у области превенције корупције те да, као таква, континуирано добија подршку посредством билатералних и мултилатералних инструмената помоћи. То је подстицај, али и обавеза директора, председнице и чланова Одбора, као и запослених да у будућности уложе додатни напор да постигнућа Агенције буду успешнија. Борба против корупције је процес и простор за унапређење увек постоји.

Превенција корупције подразумева и јачање свести грађана Републике Србије о њеној штетности, а сузбијање значајно доприноси креирању повољног привредног амбијента односно пословног окружења, које је од суштинског значаја како за даљи економски развој државе и привлачење нових, страних инвестиција, тако и за напредак у процесу преговора за пуноправно чланство у Европској унији.

Имајући у виду резултате постигнуте у претходној години, сматрамо да постоје могућности за унапређење и решени смо да у периоду пред нама то и остваримо.

ДИРЕКТОР АГЕНЦИЈЕ

ПРЕДСЕДНИЦА ОДБОРА АГЕНЦИЈЕ

Драган Сикимић

Даница Маринковић

I. О АГЕНЦИЈИ ЗА БОРБУ ПРОТИВ КОРУПЦИЈЕ

Агенција за борбу против корупције (у даљем тексту: Агенција) **основана је Законом о Агенцији за борбу против корупције** („Службени гласник РС“, бр. 97/08, 53/10, 66/11 – одлука УС, 67/13 – одлука УС, 112/13 – аутентично тумачење и 8/15 – одлука УС; у даљем тексту: Закон о Агенцији), чија примена је почела 1. јануара 2010. године.

Агенција је **самосталан и независан државни орган.**

У **надлежности Агенције** је обављање следећих послова:

- надзор над спровођењем Стратегије и Акционог плана;
- покретање поступака и изрицање мера због повреде Закона о Агенцији;
- решавање о сукобу интереса;
- обављање послова у складу са Законом о финансирању политичких активности;
- давање мишљења и упутстава за спровођење Закона о Агенцији;
- иницирање измене и доношења прописа у области борбе против корупције;
- организовање координације рада државних органа у борби против корупције;
- вођење регистра функционера;
- вођење регистра имовине и прихода функционера;
- давање смерница за израду планова интегритета у јавном сектору;
- увођење и спровођење програма обуке о корупцији;
- поступање по представкама правних и физичких лица;
- организовање истраживања, праћење и анализирање података о стању корупције;
- праћење међународне сарадње у области борбе против корупције;
- обављање и других послова одређених законом.

За обављање послова из своје надлежности Агенција је **одговорна Народној скупштини.**

Органи Агенције су Одбор и директор.

Одбор бира и разрешава директора, одлучује о увећању плате директора, одлучује по жалбама на одлуке директора којима се изричу мере у складу са Законом о Агенцији, усваја годишњи извештај о раду Агенције који подноси Народној скупштини, врши надзор над радом и имовинским стањем директора, предлаже буџетска средства за рад Агенције, доноси пословник о свом раду и врши друге послове одређене Законом о Агенцији.

Директор представља Агенцију, руководи радом, организује и обезбеђује законито и ефикасно обављање послова Агенције, доноси одлуке о повреди Закона о Агенцији и изриче мере, даје мишљења и упутства за спровођење Закона о Агенцији, припрема годишњи извештај о раду Агенције, израђује предлог буџетских средстава за рад Агенције, доноси опште и појединачне акте, одлучује о правима, обавезама и одговорностима запослених у Агенцији, спроводи одлуке Одбора и врши друге послове одређене Законом о Агенцији.

Чланове Одбора бира и разрешава Народна скупштина, на предлог овлашћених предлагача. Мандат члана Одбора траје четири године. Исто лице може да буде изабрано за члана Одбора највише два пута¹.

Директора бира и разрешава Одбор. Исто лице може да буде изабрано за директора највише два пута. Мандат директора траје пет година.

Агенција има заменика директора, који обавља послове у оквиру овлашћења које му одреди директор.

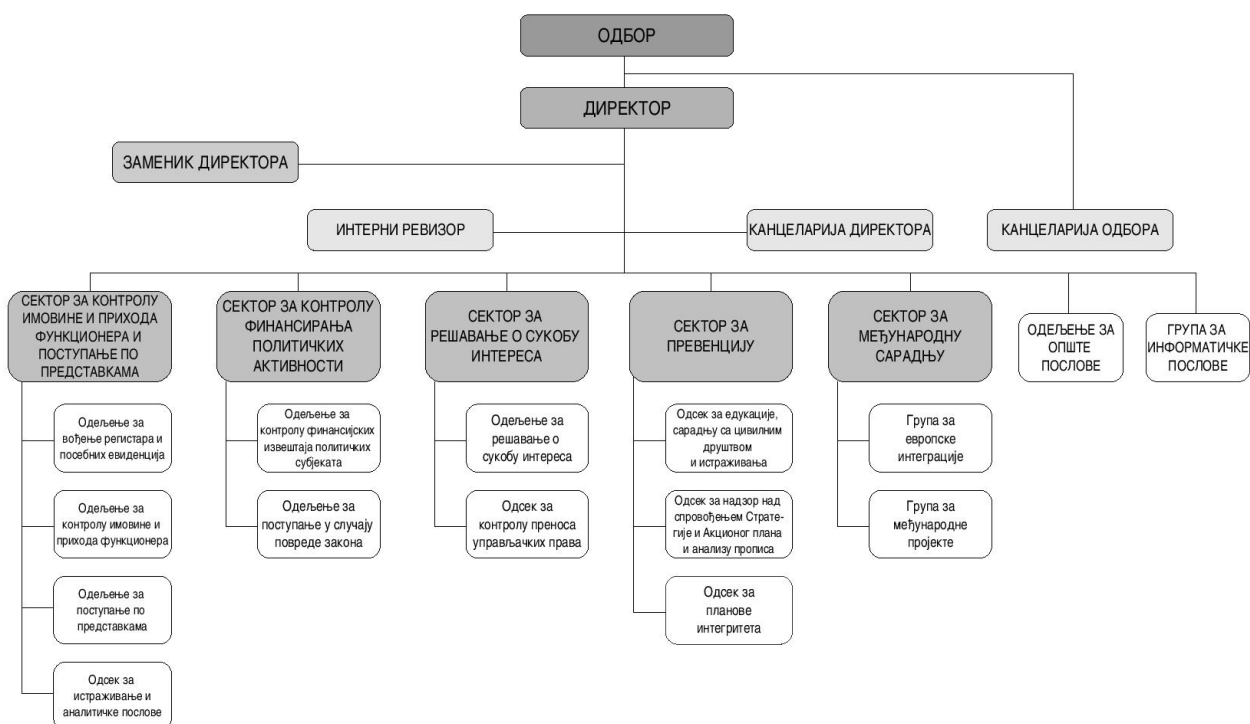
Заменика директора бира и разрешава директор.

Мандат заменика директора престаје избором новог директора.

---

¹ Закон о Агенцији прописује да Одбор има девет чланова које бира Народна скупштина на предлог овлашћених предлагача: Административног одбора Народне скупштине, председника Републике, Владе, Врховног касационог суда, Државне ревизорске институције, Заштитника грађана и Повереника за информације од јавног значаја, путем заједничког договора, Социјално-економског савета, Адвокатске коморе Србије и удружења новинара у Републици Србији, путем заједничког договора. Мандат члана Одбора траје четири године. У извештајном периоду до 8. априла 2017. године Одбор је радио у следећем саставу: проф. др Драган Митровић, редовни професор Правног факултета Универзитета у Београду, изабран на предлог Владе Републике Србије 20. марта 2015. године, Даница Маринковић, судија Апелационог суда у Крагујевцу у пензији, изабрана на предлог Административног одбора Народне скупштине 27. децембра 2016. године, проф. др Евица Петровић, проректор Универзитета у Нишу, изабрана на предлог Државне ревизорске институције 8. априла 2013. године, Никола Станојевић, судија Врховног суда Србије у пензији, изабран на предлог Врховног касационог суда 8. априла 2013. године, проф. др Божо Драшковић, научни радник, редовни професор, запослен у Институту економских наука у Београду, изабран на предлог Социјално-економског савета 8. априла 2013. године и Зоран Вујичић, адвокат, изабран на предлог Адвокатске коморе Србије 8. априла 2013. године. Члановима Одбора, проф. др Евици Петровић, Николи Станојевићу, проф. др Божи Драшковићу и Зорану Вујичићу, четворогодишњи мандат истекао је 8. априла 2017. године, а 20. јула 2017. године изабрано је четворо нових чланова Одбора: Слободан Газивода, судија Врховног суда Србије у пензији, изабран на предлог Врховног касационог суда, мр Иван Ковачевић, генерални директор Пословног система „Ђуро Салај“ АД, изабран на предлог Социјално-економског савета, доц. др Јелена Станковић, доцент на Економском факултету Универзитета у Нишу, изабрана на предлог Државне ревизорске институције и доц. др Милош Станковић, доцент на Правном факултету Универзитета у Београду, изабран на предлог председника Републике. Функцију председника Одбора од 18. јануара 2017. године до 17. јануара 2018. године обављао је проф. др Драган Митровић, у том периоду је функцију заменика председника Одбора обављала Даница Маринковић. Одбор је на седници одржаној 17. јануара 2018. године за председника Одбора изабрао Даницу Маринковић, а за заменика председника Одбора доц. др Милоша Станковића. Одбор ради у непотпуном саставу од шест чланова, с обзиром на то да нису изабрани чланови Одбора који се бирају на предлог удружења новинара у Републици Србији, путем заједничког договора и Заштитника грађана и Повереника за информације од јавног значаја, путем заједничког договора и Адвокатске коморе Србије.

II. ОРГАНИЗАЦИОНА СТРУКТУРА АГЕНЦИЈЕ У 2017. ГОДИНИ

III. НАЈЗНАЧАЈНИЈИ РЕЗУЛТАТИ И ПРЕПРЕКЕ У РАДУ

Извештај о раду за 2017. годину осми је извештај који Агенција подноси Народној скупштини. Као и до сада, садржина Извештаја прати логичку структуру надлежности које су јој Законом о Агенцији поверене као самосталном и независном државном органу.

Уводни део објашњава положај и улогу Агенције и њену организациону структуру. Садржину других делова Извештаја чини детаљнији опис рада Агенције и резултата које је постигла у спровођењу законом прописаних надлежности. У Извештају је и финансијски преглед средстава које је Агенција користила из буџета и донација ради реализације планираних активности. Документ садржи и Извештај о спровођењу Националне стратегије за борбу против корупције у Републици Србији за период од 2013. до 2018. године и Акционог плана за њено спровођење, који је Агенција дужна да поднесе Народној скупштини.

Агенција јесте незаобилазна карика у борби против корупције, али треба разликовати превенцију од репресије. Агенција као државни орган који има превасходно превентивну улогу је иницијатор деловања других државних органа и оно што није тако видљиво, а веома је важно, јесте да поступци који се воде пред Агенцијом могу бити сигнал другим државним органима за много дубље и озбиљније нивое корупције.

Јавним објављивањем дела података из поднетих Извештаја, подаци о имовини и приходима функционера доступни су контроли јавности. Ову законску обавезу функционери не би требало да доживљавају као терет, већ као помоћно средство за очување њиховог интегритета и отклањање сумње у савесно и одговорно обављање јавне функције. Провера Извештаја и праћење имовинског стања функционера је веома успешан механизам спречавања, али и сузбијања корупције, јер на тај начин Агенција долази до података који су од значаја за рад репресивних органа у решавању случајева у којима постоји сумња да је до корупције већ дошло.

Кључни резултат у области контроле имовине и прихода функционера и поступања по представкама је 17 кривичних пријава због постојања основа сумње да функционери нису пријавили имовину Агенцији или су дали лажне податке о имовини у намери да прикрију податке о имовини, 14 извештаја надлежним државним органима због постојања основа сумње да су функционери, чија имовина и приходи су били предмет провера, извршили неко друго кривично дело (примање/давање мита, пореска утаја, праће новца и др.), односно дело чије је кажњавање предвиђено другим прописима, 92 захтева за покретање прекршајних поступака и 15 мишљења.

Годишњим планом провере Извештаја о имовини и приходима за 2017. годину била је предвиђена провера података из Извештаја за 305 функционера (тузилаца, судија, народних посланика, државних секретара, помоћника министара и министара). Проверавали су се подаци из Извештаја и за 21 функционера који су били предмет ванредне провере покренуте током 2017. године, због сумње да нису пријављени тачни и потпуни подаци.

Од укупног броја, завршена је провера Извештаја за 164 функционера који су били у провери током 2016. и 2017. године.

На републичком нивоу покренуто је укупно 85 поступака, између осталог: један против председника Владе, 30 против судија, пет против државних секретара. Поступци су покренути и против 10 помоћника и в. д. помоћника министара, 18 председника и чланова управних и надзорних одбора, као и седам директора и в. д. директора републичких привредних субјеката, итд.

На локалном нивоу покренуто је укупно 219 поступака, између осталог: 110 против чланова већа и секретара скупштина јединица локалне самоуправе, 71 против председника и заменика председника јединица локалне самоуправе и њихових скупштина. Такође, покренуто је 26 поступака против директора и в. д. директора установа, јавних предузећа и привредних субјеката чији је оснивач јединица локалне самоуправе, итд.

Представке су класификоване по областима због лакшег праћења поступања органа јавне власти која доводе до корупције, при чему су преузете области које су кључне за изградњу системских антикорупцијских механизма, како их препознаје Национална стратегија за борбу против корупције за период од 2013. до 2018. године, као области приоритетног деловања, иако нису исцрпљене све друге области у којима се може јавити коруптивно понашање.

Поднете су две кривичне пријаве због кривичног дела злоупотреба службеног положаја, 27 извештаја надлежним тужилаштвима због постојања сумње да су овлашћена лица органа јавне власти извршила коруптивна кривична дела, 11 иницијатива за покретање дисциплинских поступака, 14 иницијатива надлежном правобранилаштву за покретање поступка за заштиту јавне својине.

У области сукоба интереса протекле године повећан је број мериторних одлука Агенције којима је утврђена повреда одредаба Закона о Агенцији, којих је 465, што је за 31,73% више у односу на 2016. годину. Повећан је број поступака покренутих по службеној дужности, којих је 319, што је повећање за 36,91% у односу на претходну годину, чиме се успоставља проактиван приступ у области спречавања и решавања сукоба интереса функционера, односно успешно се извршавају мере из Акционог плана за спровођење Националне стратегије за борбу против корупције.

Поступање функционера по коначним и извршним одлукама Агенције којима су одбијене сагласности за вршење више јавних функција, односно обављање другог посла је 96,61%.

У 2017. години контролисани су годишњи финансијски извештаји политичких субјеката за 2016. годину и поднети извештаји о трошковима изборне кампање за изборе за председника Републике Србије. Резултати контрола објављени су на интернет презентацији Агенције у виду Извештаја о контроли годишњих финансијских извештаја политичких субјеката за 2016. годину и Извештаја о трошковима изборне кампање за избор председника Републике 2017. године. Извештаји садрже налазе контроле свих прихода и расхода за десет политичких субјеката у 2016. години, као и налазе контроле финансирања изборне кампање за 11 политичких субјеката у 2017. години. Преглед могућих повреда Закона о финансирању политичких активности саставни је део оба извештаја.

У 2017. години поднето је укупно 273 захтева за покретање прекршајног поступка због различитих повреда Закона о финансирању политичких активности. На основу

правноснажних пресуда, Агенција је у 2017. години донела четири решења којима политички субјекти губе право на добијање средстава из јавних извора намењених за финансирање редовног рада у 2018. години.

Акциони план за преговарање Србије о чланству у Европској унији за Поглавље 23 предвиђа јачање превентивних антикорупцијских механизма на нивоу локалне самоуправе. У складу са том обавезом, Агенција је почетком 2017. године, уз подршку Сталне конференције градова и општина, израдила Модел локалног антикорупцијског плана за јединице локалне самоуправе (ЛАП), а затим и Модел покрајинског антикорупцијског плана (ПАП). Модели су израђени на основу анализа узрока и појавних облика корупције на локалном и покрајинском нивоу, које је Агенција израдила такође у складу с обавезом из Акционог плана за Поглавље 23 (активност 2.2.10.35.).

До 15. децембра 2017. године, Агенција је примила извештаје о процесу усвајања локалних антикорупцијских планова и формирања тела за њихово праћење од укупно 95 ЈЛС, док скупштине аутономних покрајина Агенцији нису доставиле ове извештаје. Према подацима из достављених извештаја, од почетка априла 2017. године, када је Агенција објавила Модел ЛАП-а, до поменутог датума, ове планове усвојила је укупно 41 ЈЛС (28% од укупно 145 ЈЛС, без територије Косова и Метохије).

Планови интегритета представљају значајан извор информација о стању интегритета јавног сектора. Ради уједначеног и што квалитетнијег спровођења плана интегритета, Агенција прописује и константно унапређује методологију према којој институције јавног сектора треба да процењују ризике, односно према којој треба да израђују и спроводе овај документ. Законом о Агенцији прописана је обавеза доношења плана интегритета од стране државних органа и организација, органа територијалне аутономије и локалне самоуправе, јавних служби и јавних предузећа.

План интегритета није статичан документ, већ документ који захтева периодично преиспитивање у складу са променама које се дешавају у нормативном, институционалном, организационом и кадровском нивоу унутар и ван институције. Израда и спровођење плана интегритета је цикличан процес и одвија се сваке треће године. Први циклус трајао је од 2012. до 2015. године, а други је почео у децембру 2016. године и трајаће до октобра 2019. године.

Укупан проценат институција које су израдиле план интегритета у другом циклусу износи 64 %, што је повећање од 17 % у односу на први циклус израде планова интегритета.

Што се међународне сарадње тиче Агенција је препозната као један од најзначајнијих актера у оквиру Берлинског процеса, дипломатске иницијативе усмерене на подршку у процесу европских интеграција на Западном Балкану.

Кључни резултати Агенције, контролни и превентивни механизми које примењује у раду представљени су на радионицама о примерима добре праксе током председавања Републике Италије у 2017. години, као и на састанку „Безбедност, Западни Балкан и Велика Британија“ који је организован у оквиру припреме председавања Велике Британије у 2018. години.

Агенција, упркос свим ограничењима, успева да повећа ефикасност у раду.

Од Агенције се очекује да контролише неколико десетина хиљада функционера, али је познато да од њеног оснивања број запослених још увек не достиже ни 100, па је очигледно да је ово један од најважнијих проблема са којима се Агенција сусреће. На дан 31. децембра 2017. године у стручној служби Агенције запослено је 87 извршилаца од укупно 139 систематизованих извршилаца, што износи 63,30% попуњености радних места.

Велики изазов представљају и непрецизне и нејасне одредбе Закона о Агенцији што често доводи до проблема у комуникацији са другим институцијама. Рад Агенције отежава немогућност непосредног приступа службеној евиденцији и документацији државних органа и других правних лица, као и информациона неповезаност са њиховим базама података. Квалитетан и ефикасан рад по представкама подразумева познавање прописа из многих области и сталну едукацију запослених што са систематизованим бројем извршилаца, постојећим приливом и бројем предмета у раду, постојећом структуром тражених радних искустава и неадекватним условима за рад, није могуће реализовати у потпуности. Битна препрека у раду јесте и велики прилив докумената и недостатак адекватног простора за одлагање и чување обимне документације.

Агенција се у своме раду још увек суочава и са непоштовањем законом прописаних обавеза надлежних органа који су дужни да поступају по одлукама Агенције, односно по иницијативи Агенције за разрешење са јавне функције функционера. Реч је о грубом кршењу закона тј. појави која својим размерама може да утиче на урушавање и обезвређивање читавог правног, па тиме и уставно-правног поретка, што доводи у питање поверење у владавину права.

IV. ПРЕПОРУКЕ

1. Усвојити нови Закон о Агенцији за борбу против корупције тако да се:

- прецизније дефинишу све надлежности Агенције, експлицитно наведе да је Агенција надлежна за контролу финансирања политичких активности и надзор над спровођењем Акционог плана за Поглавље 23, а у области међународне сарадње Агенцији дају веће ингеренције него што је то случај према важећем закону;
- пропишу јаснија правила о одговорности функционера;
- овласти Агенција на непосредан и неометан приступ евиденцијама и документацији државних органа и организација и других правних лица, који су од значаја за поступке које она води, у изузетним ситуацијама;
- обавезу функционери да пријаве имовину и приходе свих крвних сродника са којима су у правој линији сродства;
- повери Агенцији да пропише и објави Методологију за процену ризика корупције у прописима и обавезу предлагачи да примењују ову методологију приликом припреме прописа;
- обавезу запослени у јавном сектору, укључујући и функционере, да похађају обуке о етици и интегритету;
- предвиди дужи рок застарелости за прекршаје предвиђене Законом о Агенцији, у складу са интенцијом Конвенције Уједињених нација против корупције;
- унапреди положај запослених у Агенцији у складу са препорукама релевантних међународних организација.

2. Усвојити Закон о изменама и допунама Закона о финансирању политичких активности, тако да се:

- јасно утврде и разграниче обавезе Агенције, Државне ревизорске институције и других органа у поступку контроле политичких активности и субјеката и прецизно утврде обавезе и механизми за транспарентност финансирања;
- пропишу одговарајуће санкције за сва већ Законом забрањена понашања за која није предвиђена ни прекршајна ни кривична одговорност;
- забрани политичким субјектима бављење хуманитарним и сличним активностима.

3. Размотрити потребу за доношењем нове Националне стратегије за борбу против корупције као допуне Акционог плана за Поглавље 23, која би дефинисала преостале циљеве и мере од значаја за борбу против корупције у Републици Србији.

4. Обезбедити неопходне услове за рад Агенцији за борбу против корупције (проширење просторних и унапређење кадровских капацитета, као и опремање одговарајућим програмима и опремом).

5. Изабрати кандидате за чланове Одбора Агенције за борбу против корупције чији су предлагачи Повереник за информације од јавног значаја и заштиту података о личности и Заштитник грађана, новинарска удружења и Адвокатска комора Србије како би се употпунио састав Одбора Агенције и омогућило његово несметано функционисање.

V. НАДЗОРНА УЛОГА ОДБОРА АГЕНЦИЈЕ И УЧЕШЋЕ У КРЕИРАЊУ СТРАТЕШКИХ ЦИЉЕВА АГЕНЦИЈЕ

1. Кључни резултати и активности

У вези са резултатима Одбора, истичемо да Одбор Агенције није могао да ради у пуном саставу од 8. априла 2017. године, због престанка мандата четири члана Одбора. У Одбору Агенције су остали председник Одбора проф. др Драган Митровић и Даница Маринковић. Одбор Агенције је почео са регуларним, редовним радом 23. августа 2017. године, у саставу који је изабрала Народна скупштина Републике Србије.

У току 2017. године Одбор је одржао 15 редовних и три телефонске седнице. На седницама је решавао о 164 жалбе и два захтева за понављање поступка. Одбијено је 145 жалби, два захтева за понављање поступка су одбачена, а у два предмета поступак по жалби је обустављен. Поништено је десет, а делимично поништено седам првостепених решења. У десет предмета Одбор је одлучио да се претходно изврши допуна поступка.

Током 2017. године Одбору је од стране Управног суда достављено 35 тужби које су поднете ради поништаја одлука Одбора донетих у поступку решавања по жалби, а достављено је 18 пресуда поводом тужби које су поднете током 2017. године, као и током ранијих година.

Након неуспешно окончаног јавног конкурса за избор директора Агенције у фебруару 2017. године, након чега је расписан нови конкурс, Одбор Агенције је, по избору недостајућих чланова Одбора, наставио активности и у септембру изабрао Мајду Кршикапу за директора Агенције. Међутим, након што је новоизабрана директорка поднела оставку у новембру исте године, Одбор је поново расписао јавни конкурс по којем је 17. јануара 2018. године изабран нови директор Агенције Драган Сикимић.

Одбор је усвојио Извештај о раду Агенције и Извештај о спровођењу Стратегије и Акционог плана за 2016. годину, као и предлог финансијског плана Агенције за 2018. годину. Одбор је разматрао Нацрт извештаја о трошковима изборне кампање за избор председника Републике 2017. године и Нацрт извештаја о контроли годишњих финансијских извештаја политичких субјеката за 2016. годину.

Одбор је дао сагласност на годишњи план провере извештаја о имовини и приходима функционера.

Као и претходних година, и у 2017. години Одбор је имао учешће у активностима на изради Нацрта закона о Агенцији и члан Одбора, Даница Маринковић, учествовала је на састанку радне групе за израду нацрта закона.

2. Значај

У циљу обезбеђивања двостепености одлучивања, Одбор одлучује по жалбама против одлука директора и доноси одлуке поводом других правних лекова функционера, заузима правне ставове и доноси одлуке о правним питањима.

Чланови Одбора, између седница, анализирају предмете у којима су известиоци и са саветницима раде на изради нацрта одлука. Поводом сложених правних питања

проучавају прописе којима је регулисано одређено спорно правно питање, ради заузимања правних ставова.

Надзорна улога Одбора остварује се и разматрањем писаних извештаја које директор припрема и доставља Одбору, као и усменим извештавањем директора о раду Агенције на свакој седници Одбора.

Чланови Одбора учествују у креирању политике Агенције, сарађују са директором и узимају активно учешће у реализацији појединих активности Агенције у остваривању њене надлежности, а учествују и на стручним скуповима у земљи и иностранству.

3. Одлуке Одбора по жалбама и захтевима за понављање поступка

ОДЛУКЕ ОДБОРА ПОВОДОМ ПОДНЕТИХ ЖАЛБИ ФУНКЦИОНЕРА И ЗАХТЕВА ЗА ПОНАВЉАЊЕ ПОСТУПКА	
Одбијене жалбе	145
Уважене жалбе и поништена првостепена решења	10
Делимично поништена првостепена решења	7
Обустава поступка по жалби	2
Одбачени захтеви за понављање поступка	2
УКУПНО	166

4. Структура првостепених одлука о којима је Одбор одлучивао поводом жалби

СТРУКТУРА ПРВОСТЕПЕНИХ ОДЛУКА О КОЈИМА ЈЕ ОДБОР ОДЛУЧИВАО ПО ЖАЛБИ	БРОЈ
Решење којим се утврђује повреда закона и функционеру изриче мера упозорења којом се обавезује на одређено поступање	39
Мера јавног објављивања препоруке за разрешење са јавне функције	38
Мера јавног објављивања одлуке о повреди Закона о Агенцији	26
Закључак којим се одбацује захтев за давање сагласности за вршење друге јавне функције (као неблаговремен или непотпун)	21
Решење о одбијању захтева за давање сагласности за вршење друге јавне функције	18
Решење којим се утврђује повреда чл. 28. Закона о Агенцији (истовремено вршење више јавних функција без сагласности Агенције) и престанак јавне функције по сили закона	6
Решење о одбијању захтева за давање сагласности за обављање другог посла уз јавну функцију	6
Решење поводом обавештења функционера о обављању другог посла или делатности у тренутку ступања на јавну функцију којим се утврђује сукоб интереса и обавезује функционер да престане са обављањем тог посла или делатности	4
Решење о одбијању захтева за давање сагласности за заснивање радног односа или пословне сарадње по престанку јавне функције	3
Закључак о одбацивању жалбе функционера због неблаговремености	2
Закључак о одбацивању захтева за накнаду трошкова поступка због неблаговремености	1
УКУПНО	164

Карактеристичне примере из праксе Одбора можете видети у Прилогу 1.

5. Поступци пред Управним судом

Пред Управним судом води се 59 поступака по тужбама функционера поднетим против одлука Одбора које су донете у 2017. години, као и током претходних година.

Управни суд је у току 2017. године доставио Одбору 18 пресуда². Уважене су две тужбе, један поступак је обустављен, а у осталим поступцима Управни суд одбио је тужбе функционера.

Карактеристичан пример пресуде Управног суда можете видети у Прилогу 3.

---

² Структура изречених пресуда приказана је у Прилогу 2.

VI. АКТИВНОСТИ АГЕНЦИЈЕ

1. СЕКТОР ЗА КОНТРОЛУ ИМОВИНЕ И ПРИХОДА ФУНКЦИОНЕРА И ПОСТУПАЊЕ ПО ПРЕДСТАВКАМА

1.1. Кључни резултат

1.2. Остали резултати³

- ✓ Окончано је поступање у 554 предмета формираних по представкама које су поднете Агенцији;
- ✓ Организовано је 10 округлих столова за функционере локалне самоуправе у области пријављивања имовине и сукоба интереса (Бачка Топола, Зрењанин, Велика Плана, Ваљево, Зајечар, Ниш, Пирот, Врање, Нови Пазар и Ужице), а на основу анализе потреба за обукама која је израђена коришћењем база података из Регистра функционера. Обукама је присуствовало 174 учесника из 60 институција;
- ✓ Израђена је статистичка анализа поступака Агенције у вези са обавезом функционера да подносе извештај о имовини по ступању на функцију, односно по њеном престанку, за 2016. годину;
- ✓ Израђена је трећа анализа Каталога поклона⁴ за 2016. годину, која садржи податке о категоријама функционера који су примили поклоне, врстама поклона, као и о томе да ли су поклони задржани у личној својини или су постали јавна својина.

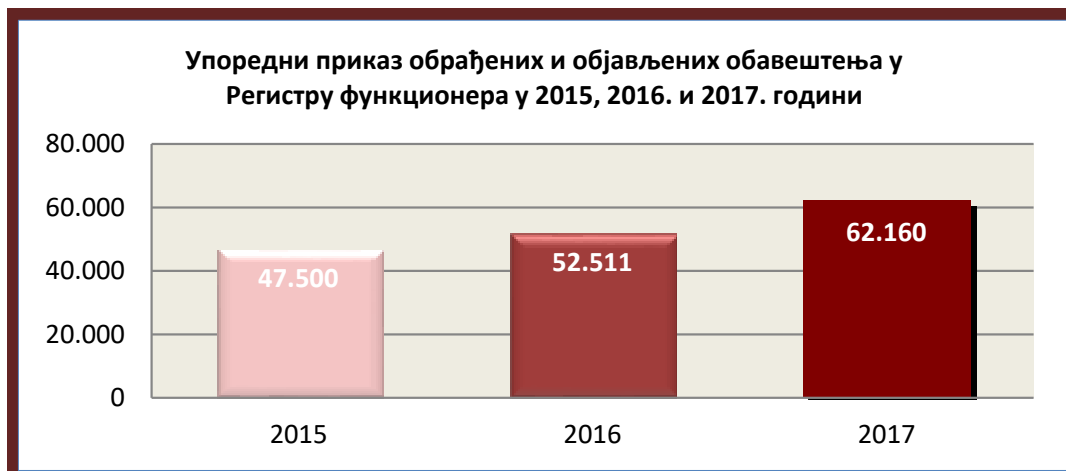
³ Агенција води и објављује листу правних лица у којима су функционери власници више од 20% удела или акција у поступцима јавних набавки. Више о томе у **Прилогу 4**.

⁴ Више о Каталогу поклона у **Прилогу 5**.

1.3. Регистар функционера

1.3.1. Резултати

- ✓ У 2017. години примљено је укупно 2.616 обавештења од органа који су дужни да обавесте Агенцију да је функционер ступио на функцију односно да му је функција престала.
- ✓ Укупан број обрађених и објављених обавештења у Регистру функционера је 62.160.

1.3.2. Значај

Успостављање и потпуно, правилно и ефикасно функционисање Регистра функционера обезбеђује већу транспарентност у раду органа јавне власти и функционера.

Посматрано са аспекта рада Агенције, значај Регистра функционера је немерљив. Основна претпоставка за рад Агенције је да се тачно зна која лица подлежу обавезама, забранама и ограничењима прописаним Законом о Агенцији.

1.4. Регистар имовине

1.4.1. Резултат

- ✓ У 2017. години примљено је 5.612 извештаја о имовини и приходима функционера (у даљем тексту: Извештај), а укупно од оснивања Агенције до краја извештајног периода обрађено је и објављено 44.383 извештаја.

1.4.2. Значај

Обавеза пријављивања имовине је једна од основних обавеза функционера која произлази из Закона о Агенцији, а која има за циљ повећање транспарентности у обављању јавних функција.

Јавним објављивањем дела података из поднетих извештаја, подаци о имовини и приходима функционера су доступни контроли јавности.

Карактеристичан пример из праксе из вођења регистра имовине можете видети у Прилогу 6.

1.5. Провера извештаја и праћење имовинског стања функционера

1.5.1. Резултат

- ✓ Годишњим планом провере извештаја о имовини и приходима за 2017. годину била је предвиђена провера података из извештаја за 305 функционера (тужилаца, судија, народних посланика, државних секретара, помоћника министара и министара). Вршена је провера података из извештаја и за 21 функционера који су били предмет ванредне провере покренуте током 2017. године, због сумње да нису пријављени тачни и потпуни подаци.
- ✓ Од укупног броја, завршена је провера извештаја за 164 функционера који су били у провери током 2016. и 2017. године.

Током 2017. године надлежним тужилаштвима поднето је 15 кривичних пријава због постојања основа сумње да функционери нису пријавили имовину Агенцији или су дали лажне податке о имовини, у намери да прикрију податке о имовини (чл. 72. Закона о Агенцији).

По кривичним пријавама и извештајима Агенције поднетим надлежним тужилаштвима пре и током 2017. године:

- донета је једна пресуда којом је изречена казна затвора у трајању од три месеца;
- донета је једна ослобађајућа пресуда;
- донете су три другостепене пресуде којима се потврђују првостепене ослобађајуће пресуде;
- поднета су два оптужна предлога;
- у седам случајева у току је спровођење доказних радњи;
- у једном случају је, након подношења оптужног предлога, у току поступак пред надлежним судом;
- у три случаја су кривичне пријаве одбачене уз примену начела опортунитета;

- у осам случајева су одбачене кривичне пријаве;
- у једном случају је надлежно тужилаштво одбацило, као кривичну пријаву, извештај који је поднела Агенција.

Надлежним тужилаштвима и другим надлежним државним органима поднето је 14 извештаја због постојања основа сумње да су функционери чија су имовина и приходи били предмет провера извршили неко друго кривично дело (примање/давање мита, пореска утаја, праће новца и др.), и то:

- Надлежним тужилаштвима – 1;
- Пореској управи – 3;
- Управи за спречавање праћа новца – 8;
- Управном инспекторату – 2.

1.5.2. Значај

Провера извештаја и праћење имовинског стања функционера је веома делотворан механизам спречавања, али и сузбијања корупције, јер на тај начин Агенција долази до података који су од значаја за рад репресивних органа у решавању случајева у којима постоји сумња да је до корупције већ дошло.

1.5.3. Осврт на стање у релевантној области

У 2017. години у оквиру надлежности Сектора покренуто је 112 претходних провера и укупно 307 поступака због повреде Закона о Агенцији⁵.

На републичком нивоу покренуто је укупно 85 поступака, између осталог: један против председника Владе, 30 против судија, пет против државних секретара. Поступци су покренути и против десет помоћника и в. д. помоћника министара, 18 председника и чланова управних и надзорних одбора, као и седам директора и в. д. директора републичких привредних субјеката, итд.

На локалном нивоу покренуто је укупно 219 поступака, између осталог: 110 против чланова већа и секретара скупштина јединица локалне самоуправе, 71 против председника и заменика председника јединица локалне самоуправе и њихових скупштина. Такође, покренуто је 26 поступака против директора и в. д. директора установа, јавних предузећа и привредних субјеката чији је оснивач јединица локалне самоуправе, итд.

Изречено је укупно 319 мера због повреде Закона о Агенцији, и то:

- 306 мера упозорења;
- 13 мера јавног објављивања одлуке о повреди закона.

⁵ Структура покренутих поступака у 2017. години у **Прилогу 7**.

Против три решења којима су изречене мере изјављене су жалбе Одбору. Одбор је у 2017. години, решавајући по жалбама функционера поднетим пре и у току 2017. године, у два случаја одбио и у једном случају одбацио жалбу.

У 2017. години, у овом сегменту рада Агенције, поднето је укупно 92 захтева за покретање прекршајног поступка, и то због:

- неблаговременог подношења извештаја о имовини и приходима – 86;
- недостављања докумената и информација на захтев Агенције – 4;
- неблаговременог достављања копије евиденције о поклонима – 2.

У 2017. години Прекршајни суд у Београду донео је укупно 95 одлука на основу захтева за покретање прекршајног поступка поднетих пре и у току 2017. године.

Агенција је током извештајног периода изјавила 21 жалбу Прекршајном апелационом суду. Жалбе су изјављене против одлука којима су изречене опомене (18), новчана казна испод законског минимума (2) и одлука о обустави поступка (1).

Поступајући по жалбама Агенције поднетим пре и у току 2017. године, Прекршајни апелациони суд је у 16 случајева донео пресуде, и то по жалбама против решења о обустави поступка, против пресуда којима су функционерима изречене опомене или новчане казне испод законског минимума.

Структура другостепених судских одлука:

- пет одлука којима су преиначене првостепене пресуде и изречене новчане казне од 50.000,00 РСД (у три случаја су преиначене првостепене пресуде којима су изречене опомене, а у два случаја пресуде којима су изречене новчане казне испод законског минимума);
- четири одлуке којима су одбијене жалбе;
- једна одлука којом је потврђена првостепена пресуда којом је изречена опомена;
- шест одлука којима су преиначене првостепене пресуде и обустављени поступци због застарелости (у пет случајева жалба је била поднета против изречене опомене, а у једном случају против изречене новчане казне испод законског минимума).

Карактеристичан пример из праксе провере извештаја и праћење имовинског стања функционера можете видети у Прилогу 8.

1.6. Представке

1.6.1. Резултати

- ✓ У 2017. години, укупан број предмета у раду износио је 2.502, од чега је формирано 535 нових предмета, а рад окончан у 554.

Вршећи проверу основаности навода представки, Агенција прикупља доказе и анализира њихов садржај и сарађује са свим државним органима и организацијама, органима територијалне аутономије и локалне самоуправе, јавним службама и другим правним лицима. У извештајном периоду Агенција је упутила укупно 2.314 дописа органима јавне власти, а поред надлежних јавних тужилаштава, највише се пута обратила Министарству просвете (113 случајева), Министарству здравља (53 случаја), Инспекторату за рад (37 случајева), буџетској инспекцији Министарства финансија (35 случајева), Управи за јавне набавке (25 случајева), Пореској управи (18 случајева), Републичкој комисији за заштиту права у поступцима јавних набавки (11 случајева). Истовремено, са овим институцијама је сарадња и најуспешнија.

На основу поступања по представкама у извештајном периоду против службених лица подигнуто је шест оптужница због кривичног дела злоупотребе службеног положаја, злоупотребе положаја одговорног лица, фалсификовања службене исправе, злоупотребе овлашћења у привреди, злоупотреба у вези са јавном набавком; поднето је девет оптужних предлога због кривичног дела злоупотребе службеног положаја, продуженог кривичног дела злоупотребе службеног положаја, злоупотребе положаја одговорног лица и злоупотребе овлашћења у привреди; донета је једна пресуда којом су троје окривљених оглашени кривим због извршења кривичног дела злоупотреба службеног положаја и злоупотреба овлашћења у привреди и осуђени на казне затвора у трајању од једне године и шест месеци, 10 месеци и 10 месеци; једна пресуда којом је усвојен споразум о признању кривичног дела између окривљеног и Тужилаштва за организовани криминал, а окривљени оглашен кривим због извршења кривичног дела злоупотреба службеног положаја и осуђен на казну затвора у трајању од девет месеци; једна пресуда којом је окривљени оглашен кривим због извршења кривичног дела несавестан рад у служби и изречена му казна затвора у трајању од 10 месеци у кућним условима, под електронским надзором; донето је једно решење о одбацивању кривичне пријаве, јер је осумњичена извршила обавезу наложену наредбом о одлагању кривичног гоњења због кривичног дела злоупотреба у вези са јавном набавком и уплатила у хуманитарне сврхе износ од укупно 250.000,00 динара; донето је једно решење о одбацивању кривичне пријаве, јер је осумњичени извршио обавезу наложену наредбом о одлагању кривичног гоњења због кривичног дела злоупотреба службеног положаја и уплатио у хуманитарне сврхе износ од укупно 100.000,00 динара; донето је једно решење о одбацивању кривичне пријаве, јер је осумњичени извршио обавезу наложену наредбом о одлагању кривичног гоњења због кривичног дела грађење без грађевинске дозволе и уплатио у хуманитарне сврхе износ од 350.000,00 динара.

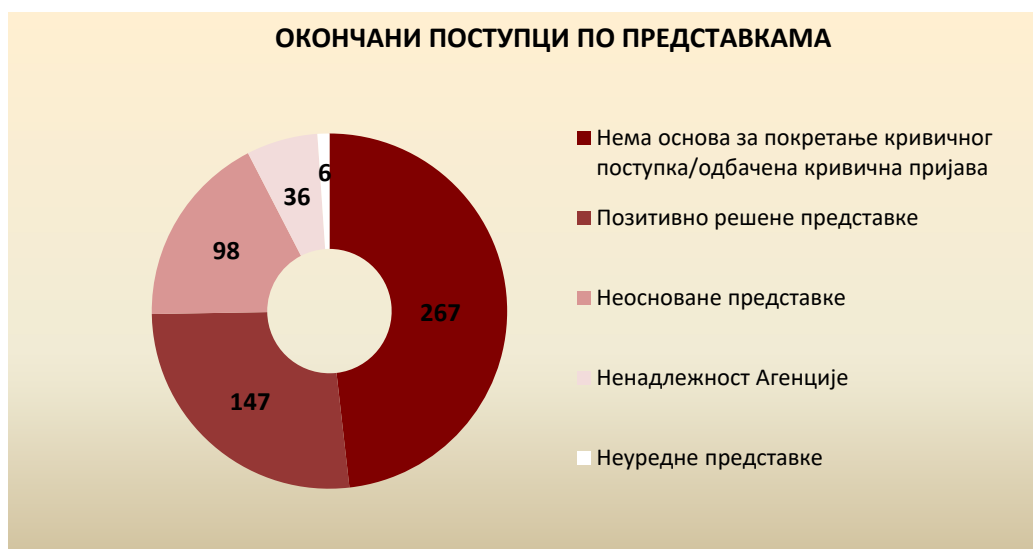
Поднете су две кривичне пријаве због кривичног дела злоупотреба службеног положаја, 27 извештаја надлежним тужилаштвима због постојања сумње да су овлашћена лица органа јавне власти извршила коруптивна кривична дела, 11 иницијатива за покретање дисциплинских поступака, 14 иницијатива надлежном правобранилаштву за покретање поступка за заштиту јавне својине.

Од укупног броја окончаних поступака, надлежна тужилаштва су у 221 поступку по представкама грађана, након извршених провера од стране полиције, обавестила Агенцију да нема места за покретање кривичног поступка, док су у 46 случајева извештаји Агенције о неправилностима сматрани кривичном пријавом која је, након извршених провера, одбачена. У 78 случајева Агенција је након одговора поступајућег јавног тужилаштва захтевала од непосредно вишег јавног тужиоца да изврши надзор над радом нижег тужилаштва од чега је у пет случајева иницијатива Агенције прихваћена.

У 36 случајева Агенција је окончала поступак због ненадлежности, и представку уступила надлежном органу о чему је обавестила подносиоца.

По захтевима Агенције за вршење надзора над радом органа јавне власти инспекцијски органи су током 2017. године поступали у више случајева, а у 56 записника о извршеном инспекцијском надзору пронађене су неправилности и покренути одговарајући прекршајни и кривични поступци.

Након извршене анализе правног оквира и документације проистекле из поступања по представкама и израде извештаја о ризицима од корупције у поступку издавања одобрења за чартер летове, Агенција је позвана да учествује на састанцима Радне групе у вези са Нацртом закона о изменама и допунама Закона о ваздушном саобраћају којима, почев од фебруара 2017. године до данас, континуирано присуствује и узима активно учешће, а коју чине представници Министарства грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре, Директората за цивилно ваздухопловство, *Air Serbia*, Агенције за контролу летења Србије и Црне Горе – *Smatsa*, Саобраћајног факултета, МУП-а, Министарства одбране и др.

1.6.2. Значај

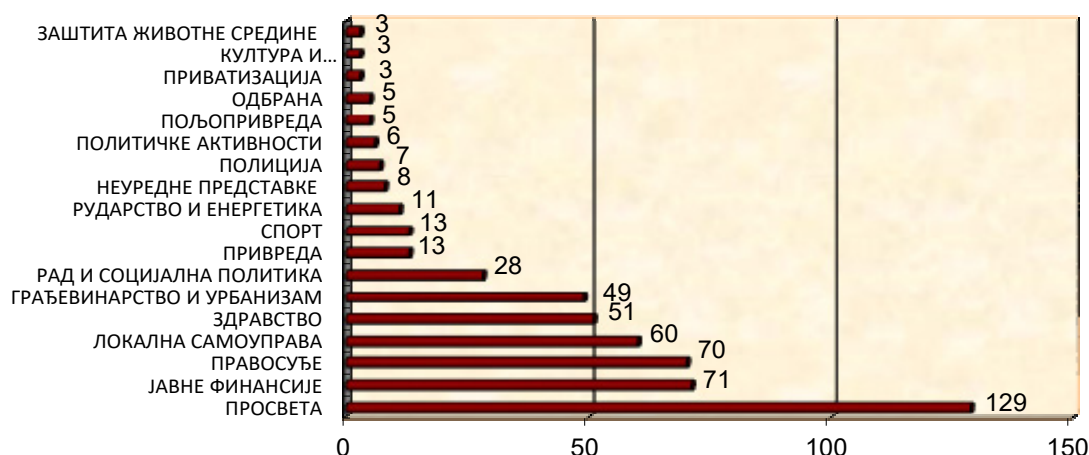
Сврха поступања по представкама је да се открије, захтева и испрати санкционисање корупције; да се идентификују области и облици у којима се корупција јавља, трендови, проблеми и узроци који доводе до коруптивних радњи; да се пружи правна помоћ лицима која пријављују корупцију и врати поверење грађана у институције.

Ефикасно поступање и квалитетан рад по представкама од значаја је и за промену тренда нерадог пријављивања корупције од стране грађана код којих је још увек у великој мери присутно уверење да институције неће предузети ништа поводом њихових пријава корупције.

1.6.3. Структура представки

Представке су класификоване по областима због лакшег праћења поступања органа јавне власти која доводе до корупције, при чему су, као области приоритетног деловања, преузете области које су кључне за изградњу системских антикорупцијских механизма, како их препознаје Национална стратегија за борбу против корупције за период од 2013. до 2018. године, иако нису исцрпљене све друге области у којима се може јавити коруптивно понашање.

СТРУКТУРА ПРЕДСТАВКИ

Карактеристичне примере из праксе у којима грађани указују на корупцију при располагању јавном својином можете видети у Прилогу 9.

1.6.4. Поступање по представкама

У оквиру својих надлежности, Агенција поступа по представкама грађана у којима подносиоци указују на коруптивне радње у начину рада или поступања органа јавне власти или јавног функционера – државног службеника на положају, које нису нужно у вези са подносиоцем или услед чега подносилац сматра да су повређена нека његова права или правни интерес⁶.

Како нема инспекцијска, ни истражна овлашћења, а у очекивању је да новим Законом о Агенцији добије овлашћење непосредног увида у документацију и податке код органа јавне власти, те како је њена улога у друштву превентивна, циљ поступања по представкама је разоткривање случајева корупције у сарадњи са грађанима као и указивање органима јавне власти на поступање које ствара могућности за корупцију у јавном сектору, код функционера и запослених у органима јавне власти. У Нацрту новог Закона о Агенцији предвиђено је и овлашћење Агенције да, када у току рада по представци оцени да у раду органа јавне власти постоје околности које могу да доведу или су већ

⁶ Поступајући по представкама, Агенција може да: од подносиоца представке затражи додатне информације, објашњења и документацију, уколико је то потребно ради расветљавања чињеничног стања; представку упутити институцијама у чијој је надлежности надзор над применом закона из одређене области и испитивање случаја који је предмет представке; представке из којих произлази сумња на кривична дела са елементима корупције проследи надлежном тужилаштву и захтева информацију о поступању; од органа јавне власти захтева да Агенцији достави сва документа и информације које су јој потребне ради поступања по представци; поднесе захтев за покретање прекршајног поступка против одговорног лица у органу јавне власти које не достави документа и информације у прописаном року на позив Агенције.

довеле до корупције, да мишљење у коме излаже стање, препоручује шта треба да се предузме да се оно поправи и одређује рок за то, а мишљење доставља органу јавне власти и јавно објављује.

Праву грађана на подношење представке одговара законом прописана обавеза Агенције да подносиоца представке обавести о исходу поступка по представци.

2. СЕКТОР ЗА РЕШАВАЊЕ О СУКОБУ ИНТЕРЕСА

2.1. Кључни резултати

- ✓ Повећан је број мериторних одлука Агенције којима је утврђена повреда одредаба Закона о Агенцији, којих је 465, што је за 31,73% више у односу на 2016. годину.
- ✓ Повећан је број поступака покренутих по службеној дужности, којих је 319, што је повећање за 36,91% у односу на претходну годину, чиме се успоставља проактиван приступ у области спречавања и решавања сукоба интереса функционера, односно успешно се извршавају мере из Акционог плана за спровођење Националне стратегије за борбу против корупције.
- ✓ Поступање функционера по коначним и извршним одлукама директора Агенције којима су одбијене сагласности за вршење више јавних функција, односно обављање другог посла је 96,61%.

2.2. Значај

Сектор за решавање о сукобу интереса на основу своје надлежности и резултата рада доприноси да се онемогућавањем недозвољене кумулације функција, санкционисањем јавних функционера који не поштују законске одредбе о сукобу интереса повећа свест свих учесника друштвеног живота, како функционера, тако и носиоца јавних овлашћења у ефикасној борби против корупције.

Постојање сукоба интереса у вршењу јавних функција у Републици Србији је одређено на основу Устава и Закона о Агенцији. Имајући у виду наведено, сукоб интереса је уставна категорија и Агенција је једина надлежна да, на основу чл. 5. у вези чл. 1. Закона о Агенцији, одлучује о сукобу интереса при вршењу јавних функција. Спречавање сукоба интереса при вршењу јавних функција је један од најзначајнијих сегмената борбе против корупције сваког друштва, јер се сматра предворјем корупције.

2.3. Остали резултати

- ✓ У извештајном периоду Сектор за решавање о сукобу интереса окончао је укупно 1.589 поступака, и то на следећи начин:
  - дато је 322 мишљења о спровођењу закона;
  - донето је 228 решења о давању сагласности за вршење друге јавне функције, односно за обављање другог посла или делатности, за чланство у органима удружења, за заснивање радног односа или пословне сарадње након престанка јавне функције – пантофлажа;
  - 183 предмета су окончана обавештавањем странака да нема сметње за истовремено обављање другог посла или делатности, за чланство у органима удружења, за заснивање радног односа, односно пословне сарадње након престанка јавне функције у смислу чл. 30, 31, 34. и 38. Закона о Агенцији;
  - седам поступака окончано је обавештавањем странака да нема сметње да врше другу јавну функцију, у смислу чл. 28. Закона о Агенцији;

- донето је 77 решења о одбијању захтева за давање сагласности за вршење друге јавне функције, односно другог посла или делатности (од тог броја, у 22 случаја утврђена је неспојивост вршења јавне функције са обављањем посла или делатности);
- дато је 41 мишљење по захтевима функционера за давање мишљења о сумњи у постојање сукоба интереса, поднетих у смислу чл. 32. Закона о Агенцији;
- донето је 43 решења којим је утврђена повреда закона и изречена мера јавног објављивања препоруке за разрешење функционера;
- донето је 79 решења којима је утврђена повреда закона и изречена мера јавног објављивања одлуке о повреди закона;
- донето је 40 решења којима је утврђена повреда одредаба чл. 28. Закона о Агенцији и констатован престанак функције по сили закона, од којих је у једном случају истим решењем изречена и мера упозорења;
- донето је 303 решења којима је утврђена повреда закона и изречена мера упозорења функционерима;
- шест поступака окончано је обавештењем функционера да пренесе право пословођења, односно управљачка права и достављањем доказа о поступању функционера по обавештењу;
- 58 поступка окончано је закључцима о одбацивању захтева због неблаговремености или непотпуности;
- 38 поступака окончано је закључком о обустави поступка;
- 164 поступка решено је на други начин (обавештавањем странака да је Агенција у претходном поступку утврдила да не постоје разлози за вођење поступка пред Агенцијом, обавештењем функционера да Агенција није надлежна за поступање, обавештењем надлежног јавног тужилаштва и друго).

2.4. Осврт на стање у релевантној области

У Сектору за решавање о сукобу интереса у 2017. години уочена је тенденција да је већина функционера поступила по донетим одлукама Агенције и да се дата мишљења Агенције поштују, што све иде у правцу смањења потенцијалних могућности да се на основу јавне функције погодује приватним интересима функционера или са њима повезаних лица, односно све више се јача интегритет функционера. С друге стране, дешава се да надлежни органи који су изабрали, именовали или поставили функционере не извршавају и не поштују препоруку за разрешење Агенције и дозвољавају себи да сами одлучују о сукобу интереса. Неизвршавање одлука једног независног, државног органа који је једини надлежан да решава о сукобу интереса представља грубо кршење закона. Такво понашање не само да је друштвено штетно већ утиче на обезвређивање и урушавање читавог правног поретка што подрива поверење у изабрану власт и не иде у правцу владавине права и поштовања институција.

У извештајном периоду највећи број мера и одлука Агенције, укупно 153, изречено је функционерима због кумулације функција⁷, док су друге по бројности мере изречене функционерима у ситуацијама које представљају сукоб интереса и непотизам⁸, којих је било 125.

Агенција је од укупно 153 одлуке којима је утврђена повреда одредаба чл. 28. Закона о Агенцији изрекла 14 мера јавног објављивања одлуке о повреди Закона о Агенцији, 99 мера упозорења и донето је 40 решења којима је утврђен престанак друге јавне функције по сили закона (од којих је у једном случају истим решењем изречена и мера упозорења).

У ситуацијама које представљају сукоб интереса и непотизам, Агенција је од укупно 125 мера изрекла 40 мера јавног објављивања препоруке за разрешење, 51 меру јавног објављивања одлуке о повреди Закона о Агенцији и 34 мере упозорења.

⁷ Повреда чл. 28. Закона о Агенцији.

⁸ Повреда чл. 27. и 32. Закона о Агенцији.

Због непреношења управљачких права у привредном друштву⁹, Агенција је изрекла 55 мера, и то: две мере јавног објављивања препоруке за разрешење, 12 мера јавног објављивања одлуке о повреди Закона о Агенцији и 41 меру упозорења.

У погледу изречених мера јавног објављивања препорука за разрешење због повреде Закона о Агенцији у ситуацијама које представљају сукоб интереса, 27 мера изречено је функционерима који своје функције врше у установама система образовања и васпитања (основне и средње школе, високошколске установе, факултети и предшколске установе), четири мере су изречене функционерима у органима здравствених установа, три председницима општина, две члановима општинског већа, две директорима центара за социјални рад, једна директору јавног предузећа, једна директору туристичке организације, једна директору привредног друштва чији је оснивач јединица локалне самоуправе, једна генералном секретару Народне скупштине и једна члану Савета гувернера НБС. При томе, највећи број случајева се односи на ситуације у којима функционер користи јавну функцију ради пријема у радни однос повезаног лица (34).

По извршности одлука Агенције којима су одбијени захтеви за давање сагласности за вршење друге јавне функције, односно обављање другог посла или делатности, 57 функционера је престало са истовременим вршењем неспојивих јавних функција, односно обављањем посла, делатности, што изражено у процентима износи 96,61% од броја извршних одлука Агенције (59). У 18 поступака решења нису извршна или је у току рок за доставу доказа. Само у два случаја функционери су, по извршности одлуке Агенције, наставили са истовременим вршењем неспојивих јавних функција због чега је против њих Агенција по службеној дужности покренула поступке за одлучивање о повреди одредаба Закона о Агенцији.

Против коначних одлука Агенције којима су одбијени захтеви за давање сагласности за вршење друге јавне функције, односно обављање другог посла или делатности два функционера су поднела тужбе Управном суду.

Од 575 поступака који су покренути ради утврђивања повреде закона, на основу поднетих пријава покренуто је 256, а 319 по службеној дужности.

⁹ Повреда одредаба чл. 35. Закона о Агенцији.

Највећи број поступака, укупно 203 (37 на основу пријаве и 166 по службеној дужности), покренуто је због сумње на постојање повреде одредаба чл. 28. Закона о Агенцији, против функционера који другу јавну функцију или више јавних функција врше без сагласности Агенције, док су други по бројности поступци покренути против функционера због сукоба интереса јер су јавну функцију искористили за стицање користи за себе или повезано лице, којих је покренуто 170 (101 на основу пријаве и 69 по службеној дужности).

Представници Сектора учествовали су на округлим столовима који су одржани у десет општина и градова Србије у вези са упознавањем функционера, између осталог, и са правима и обавезама у вези са сукобом интереса.

Карактеристичан пример из праксе Сектора о решавању о сукобу интереса можете видети у Прилогу 10.

2.5. Поступци по захтевима за покретање прекршајног поступка

Због повреда одредаба Закона о Агенцији у области сукоба интереса поднето је укупно 20 захтева за покретање прекршајних поступака, од којих је 12 поднето због прекршаја из чл. 74. ст. 1. тач. 1. Закона о Агенцији, против функционера који су прихватили другу јавну функцију без сагласности Агенције (чл. 28), једна због прекршаја из чл. 74. ст. 1. тач. 3. Закона о Агенцији, против функционера који нису писмено обавестили Агенцију о сукобу интереса, док је седам захтева поднето због прекршаја из чл. 74. ст. 2. тач. 1. истог закона против одговорног лица у државном органу и организацији, органу територијалне аутономије, локалне самоуправе, јавне службе или другом правном лицу које врши јавна овлашћења, које Агенцији није доставило сва документа и информације у прописаном року (чл. 25. ст. 2).

У извештајном периоду Агенцији су од стране прекршајних судова у 11 поступака достављене првостепене пресуде којима се утврђује одговорност функционера за учињени прекршај тако што је изречено пет новчаних казни (једна у висини законом прописаног минимума од 50.000,00 динара (повреда чл. 35), једна у висини од 60.000,00 динара (повреда чл. 35), једна у висини од 30.000,00 динара (повреде чл. 28), једна у висини од 10.000,00 динара (повреда чл. 28) и једна у висини од 5.000,00 динара (повреда чл. 31) и три опомене. Три поступка окончана су доношењем решења којима се утврђује да је наступила апсолутна застарелост вођења прекршајног поступка.

О поступању других органа јавне власти након обраћања Агенције можете прочитати у Прилогу 11.

3. СЕКТОР ЗА КОНТРОЛУ ФИНАНСИРАЊА ПОЛИТИЧКИХ АКТИВНОСТИ

3.1. Кључни резултати

- ✓ У 2017. години контролисани су годишњи финансијски извештаји политичких субјеката за 2016. годину и поднети извештаји о трошковима изборне кампање за изборе за председника Републике Србије. Резултати контрола објављени су на интернет презентацији Агенције у виду Извештаја о контроли годишњих финансијских извештаја политичких субјеката за 2016. годину и Извештаја о трошковима изборне кампање за избор председника Републике 2017. године. Извештаји садрже налазе контроле свих прихода и расхода за 10 политичких субјеката у 2016. години, као и налазе контроле финансирања изборне кампање за 11 политичких субјеката у 2017. години. Преглед могућих повреда Закона о финансирању политичких активности саставни је део оба извештаја.

3.2. Остали резултати

- ✓ Поред 10 политичких субјеката за које су налази контроле објављени у Извештају о контроли годишњих финансијских извештаја политичких субјеката за 2016. годину, извршена је контрола ГФИ још четири политичке странке;
- ✓ Израђена је информација о кредитним задужењима политичких субјеката од 2012. до 2016. године и анализа о положају и значају група грађана, а ажурирана је и статистичка анализа Агенције у вези са поступањем прекршајних судова у случајевима повреде одредаба Закона о финансирању политичких активности.

3.3. Значај

Контролом годишњих финансијских извештаја и извештаја о трошковима изборне кампање политичких субјеката као и њиховим јавним објављивањем, Агенција упознаје јавност са прикупљањем и трошењем средстава политичких субјеката за редован рад и изборну кампању. Истовремено, Агенција реагује на уочене повреде закона и подноси пријаве надлежним органима. Превентивна улога Агенције огледа се у перманентној обуци одговорних лица у политичким субјектима у вези са финансирањем политичких активности, као и у пружању стручне помоћи у њиховим недоумицама у примени закона.

3.4. Контрола годишњих финансијских извештаја политичких субјеката

Све регистроване политичке странке, као и групе грађана које имају представнике у представничким телима, биле су дужне да Агенцији поднесу годишње финансијске извештаје (у даљем тексту: ГФИ) који садржи финансијске показатеље за редован рад и трошкове изборних кампања у 2016. години.

У 2017. години 232 политичка субјекта (109 политичких странака и 123 групе грађана) било је у обавези да достави ГФИ за 2016. годину.

Законску обавезу је испунило 135 политичких субјеката¹⁰, тј. 69 политичких странака и 66 група грађана.

Политички субјекти који су били дужни да поднесу ГФИ за 2014, 2015. и 2016. годину

ВРСТА ПОЛИТИЧКОГ СУБЈЕКТА	2014		2015		2016	
ПОЛИТИЧКЕ СТРАНКЕ	96	45,93%	102	48,57%	109	46,98%
ГРУПЕ ГРАЂАНА	113	54,07%	108	51,43%	123	53,02%
УКУПНО	209	100,00%	210	100,00%	232	100%

Политички субјекти који су поднели ГФИ за 2014, 2015. и 2016. годину

ВРСТА ПОЛИТИЧКОГ СУБЈЕКТА	2014		2015		2016	
ПОЛИТИЧКЕ СТРАНКЕ	62	26,66%	67	69,07%	69	63,30%
ГРУПЕ ГРАЂАНА	29	13,88%	30	30,93%	66	53,66%
УКУПНО	91	43,54%	97	45,24%	135	58,19%

3.5. Мониторинг и контрола извештаја о трошковима изборних кампања

Агенција је организовала мониторинг изборне кампање за изборе за председника Републике Србије који је трајао од 7. марта до 2. априла 2017. године и за изборе за одборнике у Скупштини града Зајечара¹¹. Активности 11 политичких субјеката који су имали кандидате на изборима за председника Републике Србије пратило је укупно 44 координатора у 26 градова Србије и пет централних координатора. Потребан број посматрача изабран је из постојеће мреже, формиране на основу јавног позива 2016. године. Средства за контролу трошкова изборних кампања одобрена су из буџета Републике Србије у износу од 12.600.000,00 динара. Утрошено је 5.692.684,00 динара (45,18%), а неутрошена средства у износу од 6.907.316,00 динара враћена су у републички буџет на крају календарске године.

3.6. Преглед неправилности утврђених у контроли ГФИ за 2016. годину

Према одредбама закона, политички субјекти који имају представнике у представничким телима и регистроване политичке странке дужни су били да до 15. априла 2017. године поднесу Агенцији Годишњи финансијски извештај као и Извештај о прилозима и имовини за 2016. годину. Овај извештај се подноси уз претходно прибављено мишљење овлашћеног ревизора лиценцираног у складу са прописима о рачуноводству и ревизији.

- У поступку контроле уочено је да се, као и ранијих година, најчешћа повреда закона огледа у неподношењу годишњег финансијског извештаја Агенцији. То у одређеној

¹⁰ Треба напоменути да је извештаје доставило 46 група грађана које имају мандате након избора 2016. године, 17 група грађана које су мандате имале до избора 2016. године, али и три групе грађана које нису биле у обавези да извештај доставе јер нису имале освојене мандате.

¹¹ У 2017. години Агенција је у 26 градова пратила активности 11 предлагача кандидата за председника Републике и девет политичких субјеката који су имали проглашене изборне листе у граду Зајечару.

мери може да отежа контролу прихода и расхода политичког субјекта као и да ускрати праву слику при упоређивању њиховог пословања у дужем временском периоду или у односу на друге политичке актере.

- Неподношење мишљења овлашћеног ревизора, уз годишњи финансијски извештај, такође је једна од чешћих повреда закона, независно од тога да ли се јавља као самостална радња нечињења или уз неподношење самог извештаја.
- Законом је наложена обавеза политичком субјекту да најмање 5% од укупних јавних средстава која је примио из јавних извора за редован рад у календарској години користи у истој години за стручно усавршавање, међународну сарадњу и рад са чланством. Осим политичких субјеката који су поштовали ову законску одредбу, можемо уочити да поједини нису уопште издвајали средства за ову намену, док су други то чинили у недовољном износу.
- Иако Закон изричито наглашава да се средства добијена за финансирање редовног рада користе за плаћање трошкова који су проистекли из редовних активности политичког субјекта, уочено је да су у више наврата та средства коришћена ненаменски, односно да је политички субјект њима плаћао обавезе проистекле из изборне кампање, не преносећи их на посебан рачун отворен за прикупљање средстава и плаћања трошкова кампање. Што се тиче прилога, политички субјект је у обавези да га објави на свом веб сајту ако његов износ прелази износ просечне месечне зараде. Са друге стране, прилог мора бити пријављен у поднетом извештају, без обзира на његову висину, на то да ли је дат од стране правног или физичког лица и да ли представља новчано или неновчано давање. Поступање супротно овим обавезама такође представља повреду закона што је и утврђено у појединим случајевима контролом годишњих финансијских извештаја политичких субјеката за 2016. годину.

Карактеристичан пример из праксе уочен у контроли ГФИ за 2016. годину можете видети у Прилогу 12.

3.7. Захтеви за покретање прекршајних поступака и решења о губитку права на добијање средстава из јавних извора намењених за финансирање редовног рада политичких субјеката

У 2017. години поднето је укупно 273 захтева за покретање прекршајног поступка због различитих повреда Закона о финансирању политичких активности.

Највећи број захтева, укупно 237, Агенција је поднела због неподношења извештаја о трошковима изборне кампање 2016. године.

Укупно 19 захтева поднето је због неподношења мишљења овлашћеног ревизора уз ГФИ од којих је за 2015. годину 17 и за 2014. годину два.

Због некоришћења 5% јавних средстава за стручно оспособљавање и рад са чланством у 2014. години поднето је два захтева.

Против политичких субјеката који нису доставили годишње финансијске извештаје за 2015. годину поднето је три захтева, док је против политичких субјеката који су доставили непотпуне извештаје о трошковима изборних кампања у 2012, 2013, 2014, 2016. и 2017. години поднето укупно осам захтева. Због недостављања података на захтев Агенције поднето је два захтева, док је два поднето због ненаменског коришћења средстава у 2016. и 2017. години.

На основу правноснажних пресуда, Агенција је у 2017. години донела четири решења којима политички субјекти губе право на добијање средстава из јавних извора намењених за финансирање редовног рада у 2018. години.

3.8. Обука и сарадња са политичким субјектима и другим институцијама

У периоду од 31. јануара до 10. фебруара 2017. године представници Сектора организовали су обуке за одговорна лица политичких субјеката на тему „Подношење годишњих финансијских извештаја и извештаја о трошковима изборне кампање”. Обуке су одржане у Крагујевцу, Новом Пазару, Ваљево, Нишу, Ужицу, Врању, Новом Саду, Суботици и Београду.

У оквиру Твининг пројекта под називом „Превенција и борба против корупције”, представници Сектора учествовали су у више радионица. Такође, представници Сектора су у више наврата учествовали у обуци на тему „Проактивне истраге коруптивних предмета, предмета финансијских превара и привредног криминала” у организацији Министарства правде САД-а (USDOJ) и ОЕБС-а.

4. СЕКТОР ЗА ПРЕВЕНЦИЈУ

4.1. Израда модела и праћење усвајања Локалног и покрајинског антикорупцијског плана

4.1.1. Кључни резултат

- ✓ Израђен и објављен Модел локалног антикорупцијског плана за јединице локалне самоуправе и Модел покрајинског антикорупцијског плана.

4.1.2. Значај

Локални антикорупцијски план (ЛАП) и Покрајински антикорупцијски план (ПАП) превентивни су антикорупцијски механизми за увођење начела доброг управљања у рад органа и служби јединица локалних самоуправа/покрајине и других органа јавне власти који на локалном/покрајинском нивоу задовољавају потребе и интересе локалног/покрајинског становништва и локалне/покрајинске заједнице. Концепт ЛАП-а и ПАП-а који је предложен моделима Агенције заснован је на идентификовању нормативних, институционалних, организационих и практичних ризика за настанак корупције и на спровођењу мера за њихово сузбијање, тако што се отклањају узроци корупције, злоупотреба и неправилности, као и лоше управљање у најширем смислу речи. Сврха усвајања ЛАП-а и ПАП-а, њихове ефикасне примене, конзистентног праћења и мерења ефеката јесте да јединице локалне самоуправе (ЈЛС) и територијалне аутономије учини отпорнијим и осетљивијим на ризике корупције који постоје у оквиру у коме ЈЛС/покрајина остварује своје надлежности, односно да у перспективи утиче на смањење корупције на овим нивоима власти.

4.1.3. Осврт на стање у релевантној области

У складу с обавезом из Акционог плана за Поглавље 23 (активност 2.2.10.36.), Агенција је почетком 2017. године, уз подршку Сталне конференције градова и општина, израдила Модел локалног антикорупцијског плана за јединице локалне самоуправе, а затим и Модел покрајинског антикорупцијског плана¹². Модели су израђени на основу анализа узрока и појавних облика корупције на локалном и покрајинском нивоу, које је Агенција израдила такође у складу с обавезом из Акционог плана за Поглавље 23 (активност 2.2.10.35.)¹³.

О Нацрту модела ЛАП-а организован је консултативни састанак са релевантним и заинтересованим субјектима, а у периоду од 15. до 30. марта 2017. године Нацрт је био

¹² Модел ПАП је доступан на: <http://www.acas.rs/wp-content/uploads/2017/05/Model-PAP-Drugi-nacrt-30042017.pdf?pismo=lat>.

¹³ Анализе су доступне на: <http://www.acas.rs/wp-content/uploads/2012/06/Analiza-uzroka-i-pojavnih-oblika-korupcije-na-lokalnom-nivou.pdf?pismo=lat> и <http://www.acas.rs/wp-content/uploads/2012/06/Analiza-uzroka-i-pojavnih-oblika-korupcije-na-pokrajinskom-%C4%87irilica.pdf?pismo=lat>.

објављен на интернет страници Агенције, па је заинтересована јавност могла у том периоду да достави своје коментаре и сугестије на овај документ¹⁴.

Модел ЛАП-а предлаже 17 области деловања, али свака ЈЛС може свој ЛАП проширити и на додатне области, а у складу са својим специфичностима и потребама. У Моделу су дати само поједини елементи стратешког документа – области, циљеви и мере – док је свакој појединачној ЈЛС препуштено да, у складу са својим потребама и капацитетима, сама дефинише начин спровођења предложених мера – што подразумева дефинисање активности, рокова, одговорних лица, потребних средстава и индикатора. Модел предвиђа да ЛАП изради радна група, у коју, поред представника ЈЛС, треба да буду укључени и представници организација цивилног друштва које се баве превенцијом, односно борбом против корупције или тој теми сродним областима, као и представници антикорупцијских тела или тела за праћење примене етичког кодекса ЈЛС, тамо где ове организације и тела постоје. О Нацрту ЛАП-а, у складу с Моделом, треба организовати и јавну расправу, након чега овај документ усваја скупштина ЈЛС.

Модел даље предвиђа да чланови тела које ће пратити спровођење ЛАП-а треба да буду изабрани путем јавног конкурса, а од стране комисије која обухвата представнике органа ЈЛС, али и представнике локалних удружења грађана и медија, саме грађане, као и представнике других органа јавне власти (централних и покрајинских) који функционишу у локалној заједници, а који не представљају део система локалне самоуправе (на пример, представници правосудних и других органа). Препоручено је да представници органа ЈЛС и других органа јавне власти не чине већину у овој комисији. Чланови тела за праћење спровођења ЛАП-а, између осталог, не треба да буду носиоци биле које функције у политичкој странци, јавни функционери у смислу Закона о Агенцији или радно ангажовани у органима ЈЛС по било ком основу. Након што комисија састави ранг листу кандидата, скупштина ЈЛС доноси одлуку о избору чланова овог тела већином од укупног броја одборника.

По истом принципу и уз исте смернице израђен је и Модел ПАП-а.

Акциони план за Поглавље 23 као рок за усвајање ових планова и формирање тела за праћење њихове примене предвидео је крај јуна 2017. године (активност 2.2.10.37.)¹⁵.

До 15. децембра 2017. године, Агенција је примила извештаје о процесу усвајања ЛАП-а и формирања тела за њихово праћење од укупно 95 ЈЛС, док скупштине аутономних покрајина Агенцији нису доставиле ове извештаје.

Према подацима из достављених извештаја, од почетка априла 2017. године, када је Агенција објавила Модел ЛАП-а, до поменутог датума, ове планове усвојила је укупно 41 ЈЛС (28% од укупно 145 ЈЛС, без територије Косова и Метохије).

¹⁴ Извештај о јавном увиду доступан је на: <http://www.acas.rs/wp-content/uploads/2017/05/Izvestaj-o-javnom-vidu-u-Nacrt-modela-LAP.pdf?pismo=lat>.

¹⁵ На основу извештаја који су јој достављени, Агенција је утврдила да је само једна ЈЛС ову обавезу из Акционог плана за Поглавље 23 испунила до 30. јуна 2017. године, с тим да у њеном извештају није било довољно података на основу којих би могло да се утврди да је тело за праћење спровођења формирано у складу с Моделом Агенције.

Пет усвојених планова ни по форми ни по садржини не одговара Моделу Агенције, пет је делимично усклађено, док је 31 ЛАП усвојен у складу с Моделом. Одступања од Модела односе се на сам документ или на процес израде. Неки планови нису додатно разрађени у односу на Модел, у неким радним групама за израду ЛАП-а није било представника цивилног друштва, у неким извештајима о усвајању ЛАП-а ЈЛС нису на одговарајући начин образложили због чега нека мера није преузета из Модела, итд

Седам ЈЛС одредило је тело које ће бити задужено за праћење примене ЛАП-а, али ниједно од њих није формирано у складу с Моделом Агенције. Наиме, или је овај задатак поверен неком од већ постојећих тела у локалној самоуправи, или је образовано ново тело, али на начин који није у складу са свим смерницама из Модела.

Коначно, ова новина у делатности пред Агенцију је поставила и одређени изазов. Дакле, Акционим планом за Поглавље 23 прописана је обавеза Агенције да изради моделе локалног и покрајинског антикорупцијског плана, а затим да квартално прикупља податке о усвајању ових планова и формирању тела за праћење њиховог спровођења, о чему извештава Савет за спровођење Акционог плана за Поглавље 23. Ревидираним акционим планом за спровођење Стратегије предвиђено је да Агенција осмисли и до краја 2018. године спроведе кампању о овим плановима (мера 3.1.5.2.).

4.2. Процена ризика корупције у прописима

4.2.1. Кључни резултат

- ✓ Искуства Агенције у области процене ризика корупције у прописима представљена су на више регионалних скупова посвећених механизмима за спречавање корупције или процесу припреме прописа и користе се као модел за примену овог механизма у појединим државама западног Балкана¹⁶.

¹⁶ На пример, обука о процени ризика корупције у прописима за представнике државних органа и невладиних организација у Републици Македонији у марту 2017. године у организацији Регионалне антикорупцијске иницијативе; регионални семинар за представнике органа јавне власти из земаља западног Балкана који су организовали Регионална школа за јавну управу (ReSPA) и Регионални савет за сарадњу (RCC), у јуну 2017. године и конференција *Сарадња антикорупцијских институција у региону*, у организацији Агенције за борбу против корупције, у децембру 2017. године.

4.2.2. *Остали резултати*

- ✓ Процена ризика корупције у прописима представља једну од заступљених тема приликом расправа о предлозима закона у Народној скупштини, а поједина министарства, иако још увек немају обавезу да то чине, наставила су праксу достављања нацрта закона Агенцији ради прибављања мишљења о процени ризика корупције.
- ✓ Примењујући Методологију за процену ризика корупције у прописима¹⁷, Агенција је израдила 25 мишљења о процени ризика корупције у одредбама нацрта и предлога прописа.
- ✓ Агенција је припремила иницијативу за допуне Закона о државним службеницима, Закона о запосленима у аутономним покрајинама и јединицама локалне самоуправе, Нацрта закона о запосленима у јавним службама, као и других закона који уређују положај запослених и радно ангажованих у органима јавне власти, у делу који се односи на регулисање сукоба интереса¹⁸.
- ✓ Одржана је обука о процени ризика корупције у прописима у оквиру Програма за законодавни процес за запослене на нормативним пословима, који је организовала Служба за управљање кадровима Владе Републике Србије.

4.2.3. *Значај*

Ризик корупције у пропису постоји уколико поједине одредбе пружају могућност или подстичу настанак корупције. За настанак ризика корупције у прописима није пресудна намера предлагача и доносилаца. Наиме, ови ризици могу настати и услед непажње предлагача или доносилаца прописа.

Циљ процене ризика корупције у прописима, као превентивне мере, јесте да се доношењем јасних, прецизних и образложених прописа сузи простор за настанак корупције у областима које се тим прописима уређују. Уколико процена ризика корупције постане обавезни део процеса припреме и доношења прописа, предлагачи ће морати да воде рачуна о избегавању ових ризика од самог почетка процеса. Уједно, имајући у виду да отклањање ризика корупције доприноси јаснијим, једноставнијим и конзистентнијим нормативним решењима, примена ове мере имала би значаја и за унапређење квалитета прописа. Поред доприноса заштити јавног интереса услед отклањања коруптивних ризика, примена ове мере допринела би и квалитету јавних расправа, код којих је фокус, по правилу, на питањима која се тичу партикуларних интереса појединих група.

4.2.4. *Осврт на стање у релевантној области*

Током 2017. године, Агенција је израдила мишљења о процени ризика корупције у одредбама 18 нацрта закона, пет предлога закона, те једног нацрта и једног предлога

¹⁷ Агенција је 2013. године израдила Методологију за процену ризика корупције у прописима коју примењује као интерни акт.

¹⁸ Ова иницијатива садржи смернице за регулисање управљања сукобом интереса запослених и радно ангажованих у органима јавне власти, припремљене у складу са међународним стандардима, насталим, пре свега, захваљујући раду експертског тела Савета Европе за борбу против корупције – Група држава против корупције, Организације за економску сарадњу и развој и Уједињених нација, као и упоредним искуствима. Агенција је ову иницијативу поднела у октобру 2017. године и још увек нема информација о томе да ли су њене препоруке разматране.

уредбе којима се уређују питања предвиђена стратешким документима у области борбе против корупције. Поједина министарства, пре свих Министарство просвете, науке и технолошког развоја, Министарство државне управе и локалне самоуправе и Министарство здравља наставила су праксу достављања нацрта прописа Агенцији ради прибављања мишљења о процени ризика корупције. Наиме, различита министарства упутила су током 2017. године укупно 14 нацрта и један предлог прописа на мишљење Агенцији.

Агенција је сва мишљења, која садрже налазе и препоруке за унапређења текста анализираних нацрта и предлога закона, доставила министарствима и ресорним скупштинским одборима, те представила јавности на својој интернет презентацији. Као и претходних година, само неке од препорука, које се односе на нацрте и предлоге закона који су у међувремену донети, усвојене су делимично или у целини. Прецизније, у последње две године нешто мање од 30% препорука Агенције је усвојено, и то углавном оних техничког карактера (нпр. прописивање рока за поступање органа јавне власти). С друге стране, препоруке које су изискивале значајније интервенције у предлозима прописа, по правилу, нису прихватане. На тај начин, у свим законима, чије је предлоге Агенција претходно анализирала, остала су извесна решења која садрже коруптивне ризике.

Број мишљења о процени ризика корупције у овој години значајно је већи у односу на 2016. годину¹⁹. Основни разлог за то је чињеница да у 2017. години, за разлику од 2016. године, није било избора за народне посланике који би зауставили законодавну активност у дужем временском периоду²⁰.

Иако још увек није обавезни елемент процеса израде прописа, процена ризика корупције била је и током 2017. године заступљена приликом расправа о предлозима закона у Народној скупштини. Наиме, народни посланици су приликом расправе о пет предлога закона који су разматрани током 2017. године, а били су предмет анализе, користили мишљења Агенције о процени ризика корупције.

Током 2017. године, као и претходних година, најчешћи недостаци и ризици корупције у анализираним нацртима и предлозима закона били су недовољно јасне одредбе које остављају простор за различита тумачења у пракси, у зависности од интереса субјеката који треба да примене пропис; давање широких дискреционих овлашћења органима јавне власти приликом њихове примене – када се нешто што би требало да представља дужност предвиди као право или могућност за орган јавне власти; препуштање министарствима да одређена питања ближе уреде подзаконским актима, иако би та питања морала бити уређена законским одредбама, те недостатак или недовољност надзорних или контролних механизма. На овај начин, органима јавне власти који треба да примењују овакве одредбе пружа се прилика да то чине по сопственом нахођењу, чиме се повећава могућност за злоупотребе. Такође, услед чињенице да се подзаконским актима не

¹⁹ Током 2016. године Агенција је израдила мишљења о процени ризика корупције у одредбама девет нацрта и четири предлога закона којима се уређују питања предвиђена стратешким документима у области борбе против корупције.

²⁰ У 2016. години, од марта, када су расписани избори за народне посланике, до октобра, када је одржана Прва седница Другог редовног заседања Народне скупштине, практично није било законодавне активности.

могу уређивати питања која је нужно уредити законским одредбама, у пракси низ значајних питања није у потпуности регулисан.

4.2.5. Анализа прописа

Процена ризика корупције и даље није обавезни елемент процеса израде прописа. Новим Законом о Агенцији за борбу против корупције, чије доношење се након више одлагања очекује током 2018. године, Агенцији би требало да буде поверено да пропише Методологију за процену ризика корупције у прописима, коју ће сви предлагачи примењивати. Поред тога, сви органи државне управе, надлежни за припрему закона којима се уређују питања предвиђена стратешким документима у области борбе против корупције, требало би да буду дужни да нацрте тих закона доставе на мишљење Агенцији. На крају, Влада ће имати обавезу да мишљења Агенције, уз предлоге закона, доставља Народној скупштини, као и да у образложењу предлога закона наведе да ли су разматране препоруке Агенције, те да, у случају да нека од препорука није усвојена, објасни који су разлози за то. Поменуто законске измене представљају први предуслов за већу ефективност процене ризика корупције у прописима, као једног од механизма за спречавање корупције. Овакво решење, које би било у складу са достигнутим стандардима и упоредном праксом у овој области, значило би да ће Агенција проверавати да ли су предлагачи применили Методологију приликом припреме нацрта закона и процењивати да ли у појединачним одредбама тих нацрта постоје ризици корупције. Поред измене нормативног оквира, веома значајан предуслов за ефективност процене ризика корупције у прописима представља и успостављање и јачање сарадње предлагача прописа и Агенције, која би подразумевала да предлагачи воде рачуна о избегавању ризика за настанак корупције од самог почетка процеса припреме прописа. На крају, за ефективност овог механизма посебан значај има транспарентност и партиципативност у поступку припреме прописа.

4.3. План интегритета

4.3.1. Кључни резултат

- ✓ Укупан проценат институција које су израдиле план интегритета у другом циклусу износи 64%²¹, што је повећање од 17% у односу на први циклус израде планова интегритета²².

4.3.2. Остали резултати

- ✓ Одржано је 17 обука о појму, сврси, значају и начину израде плана интегритета у 11 градова и општина којима је присуствовало 852 учесника из 537 институција;
- ✓ Израђена су два видео упутства (туторијала) под називом „Израда плана интегритета у апликацији – Задаци и улога радне групе”²³ и „Извештавање о

²¹ Од 4.267 институција које су биле у обавези да израде и усвоје план интегритета у другом циклусу, то је учинило 2.716 институција.

²² Од 4.483 институција које су биле у обавези да израде и усвоје план интегритета у првом циклусу, то је учинило 2.121 институција, што у процентима представља 47%. Разлика у броју обавезника у другом циклусу у односу на први настала је зато што је један број јавних агенција укинута у односу на 2013. годину када је окончан први циклус израде планова интегритета.

²³ Видео упутство можете погледати на: https://www.youtube.com/watch?v=O_A4EQXodFA.

спровођењу плана интегритета”, као помоћ члановима радне групе за разумевање њихових задатака и улога у процесу израде и спровођења плана интегритета;

- ✓ Урађен је Модел акционог плана за спровођење плана интегритета²⁴ који треба да помогне институцијама да осмисле начин на који је могуће даље разрадити мере одређене планом интегритета (дефинисање активности, фаза у спровођењу, рокова, одговорних лица и показатеља испуњености мера) како би се обезбедила њихова успешна реализација.

4.3.3. Значај

План интегритета представља један од кључних институционалних механизма за превенцију корупције. План интегритета се састоји од идентификовања и самопроцене ризика корупције и планирања превентивних мера које служе за неутрализацију или стављање под контролу извора ризика од корупције како би се ризицима ефикасно управљало. Законом о Агенцији прописана је обавеза доношења плана интегритета од стране државних органа и организација, органа територијалне аутономије и локалне самоуправе, јавних служби и јавних предузећа.

План интегритета није статичан документ, већ документ који захтева периодично преиспитивање у складу са променама које се дешавају у нормативном, институционалном, организационом и кадровском нивоу унутар и ван институције. Израда и спровођење плана интегритета је цикличан процес и одвија се сваке треће године. Први циклус трајао је од 2012 до 2015. године, а други је почео у децембру 2016. и трајаће до октобра 2019. године. Методологија и начин израде нацрта (модела) планова интегритета детаљније су описани у годишњим извештајима Агенције за 2015. и 2016. годину²⁵.

Значај израде и спровођења плана интегритета огледа се у системском увођењу механизма доброг управљања у институције и отклањању свих потенцијалних и стварних ризика, односно управљању ризицима од корупције у циљу ефикасног и ефективног функционисања институција у јавном сектору. С друге стране, планови интегритета представљају значајан извор информација о стању интегритета јавног сектора, односно о постојању одређених заједничких и системских проблема у појединим областима.

4.3.4. Осврт на стање у релевантној области

Како би институцијама био олакшан процес израде плана интегритета у другом циклусу и како би била коришћена уједначена методологија за процену ризика, а Агенцији било омогућено ефикасно праћење и вршење надзора над израдом и спровођењем плана интегритета, уведен је посебан софтвер, односно апликација за израду и спровођење планова интегритета. Апликација садржи ризичне области, примењиве на све органе јавне власти (етика и лични интегритет, управљање кадровима, управљање јавним финансијама и јавним ресурсима и ИТ безбедност) које се састоје од 14 ризичних процеса. Поред заједничких, апликација садржи и 70 специфичних области, које се састоје од 105

²⁴ Акциони план је доступан на: <http://www.acas.rs/plan-integriteta/>.

²⁵ Види на <http://www.acas.rs/izvestaji/godisnji-izvestaj/> Извештај о раду Агенције за 2015. годину и Извештај о раду Агенције за 2016. Годину.

ризичних процеса, примењивих на одређени тип институције у зависности од њихових специфичних надлежности.

Други циклус израде плана интегритета почео је у децембру 2016. године када је свим институцијама послато корисничко име и лозинка за приступ апликацији за израду плана интегритета. Успостављање апликације (посебног софтвера) за израду плана интегритета, са методологијом и садржином потребном за што квалитетнију процену ризика од корупције и одређивање мера за њихово управљање у институцијама, представља новину у увођењу и изради овог превентивног механизма у јавни сектор. Имајући то у виду, годину за нама обележило је пружање подршке члановима радних група за израду плана интегритета кроз свакодневну комуникацију, одржавање консултативних састанака, обуке и израду видео упутстава (туторијала). Видео упутство „Израда плана интегритета у апликацији – Задаци и улога радне групе”, које детаљно приказује на који начин се уз коришћење апликације процењују ризици и одређују мере за управљање ризицима, прегледало је 3.084 корисника. На основу претходног искуства, када је видео упутство „Како да се укључите у израду плана интегритета у Вашој институцији – попуњавање упитника од стране запослених” прегледало око 7.600 корисника апликације, можемо закључити да се овај начин подршке показао као добар и лако доступан корисницима у процесу израде плана интегритета.

Обука „Израда и спровођење плана интегритета за други циклус његове израде и спровођења” била је намењена представницима државних органа и организација, органа територијалне аутономије и локалне самоуправе, јавним службама и јавним предузећима који су били задужени за израду и спровођење плана интегритета. Циљ обуке је био: развијање знања и свести учесника обуке о значају увођења плана интегритета као превентивног институционалног механизма у борби против корупције и других неправилности, као и упознавање са начином израде плана интегритета, у складу са усвојеним нацртима (моделима) планова интегритета, у електронској форми (путем апликације) и начином процене интензитета ризика.

Обукама, које су у периоду од марта до октобра 2017. године одржане у 11 градова (Апатин, Бачка Топола, Бор, Ниш, Пожега, Врњачка бања, Јагодина, Зрењанин, Шабац, Нови Сад, укључујући и пет обука одржаних у Београду, као и два обукама које су одржане у сарадњи са Службом за управљање кадровима), присуствовало је 852 учесника из 537 институција.

Прва фаза израде плана интегритета трајала је до 31. јануара 2017. године у току које су запослени у институцијама анонимно попуњавали упитнике у апликацији и на тај начин били укључени у израду плана интегритета. Укључивање запослених у израду плана интегритета кроз попуњавање анонимног упитника важно је за процес израде плана интегритета како би се обезбедила што већа поузданост података који се односе на процену ризика од корупције у институцији. Друга фаза подразумевала је процену ризика од стране радних група које су именовали руководиоци институција и ова фаза је завршена 31. октобра 2017. године²⁶. Након истека овог рока, наступила је фаза спровођења и

²⁶ Одређени број институција је каснио са израдом плана интегритета услед техничких или организационих проблема, па је рок за израду био продужен до 10. новембра 2017. године.

извештавања о мерама из плана интегритета кроз апликацију, која ће трајати до 31. октобра 2019. године.

Укупан број институција које су биле у обавези да донесу план интегритета у другом циклусу износи 4.267. Од тог броја, 2.716 институција (64%)²⁷ испунило је своју обавезу и израдило и усвојило план интегритета. То представља повећање од 17% у односу на први циклус, када је 47% обвезника израдило и усвојило план интегритета²⁸.

У првом циклусу израде плана интегритета, у оквиру система полиције, ту обавезу је имало само надлежно министарство, док је у другом циклусу ова обавеза проширена на управе, подручне управе, регионалне центре, граничне станице и остале специфичне јединице у које спадају Оперативни центар, Јединица за обезбеђење одређених личности и објеката, Хеликоптерска јединица, Јединице за заштиту, Жандармерија и Специјална антитерористичка јединица, што укупно чини 50 обвезника израде плана интегритета у оквиру овог система, па није могуће извршити поређење донетих планова по циклусима. Међутим, у другом циклусу надлежно министарство није испунило ову обавезу, док је већина регионалних центара, као и један део подручних управа, то учинило. Приметно је да је свих 12 институција из система одбране у оба циклуса донело планове интегритета, док се значајно већи број донетих планова у овом циклусу може уочити у оквиру система животне средине и просторног планирања, јавних финансија и привреде, социјалне политике и здравства. Систем просвете обухвата укупно 2142 институције и ту је видљиво повећање броја донетих планова у односу на претходни циклус. У оквиру овог система, план интегритета донело је свих седам универзитета, 85% факултета, 72% средњих школа, 55% високих школа, 67% основних школа и 65% предшколских установа. Значајно мањи број донетих планова уочава се у систему пољопривреде, где је само шест институција донело планове од укупно 21 институције у том систему. Систем правосуђа је у првом и у другом циклусу имао висок проценат израђених планова интегритета: 84% и 88%. Приближно исти број планова интегритета донет је у систему државне управе и локалне самоуправе, од тога 79% на нивоу градова и 52% на нивоу општина. У оквиру система заштите података, људских права и јавног интереса само две институције од укупно 13 нису донеле план интегритета. У систему јавних финансија и привреде највећи број институција које нису донеле план интегритета су туристичке организације (79% туристичких организација од укупног броја ових организација није донело план интегритета)²⁹. *Упоредни приказ донетих планова интегритета у првом и другом циклусу његове израде по системима можете видети у Прилогу 13.*

С обзиром на то да Закон о Агенцији не прописује санкцију за оне институције које нису израдиле план интегритета, повећање броја урађених планова интегритета је добар показатељ да све више институција активно ради на унапређењу свог рада и јачању интегритета.

²⁷ Детаљан преглед доступан је на: <http://www.acas.rs/plan-integriteta/>.

²⁸ Упоредни приказ донетих планова интегритета у првом и другом циклусу његове израде по системима у **Прилогу 13.**

²⁹ Један број ових организација обавестио је Агенцију о постојању објективних разлога, као што је мали број запослених (3-7), због којих нису у обавези да приступе изради плана. Вероватно је да се у овако великом проценту налазе организације које имају исте такве разлоге, али о томе нису обавестиле Агенцију, па се и даље налазе на списку обвезника.

Посебно треба истаћи да су значај и улогу планова интегритета препознале и одређене организације које нису имале законску обавезу његовог доношења.

ПРИМЕРИ ДОБРЕ ПРАКСЕ
АД Електромрежа Србије
Инфраструктура железница Србије а. д
Србија воз а. д.
Србија карго а. д.

4.4. Едукације

4.4.1. Кључни резултат

- ✓ Органи државне управе и покрајински органи припремљени су за реализацију обука о етици и интегритету.

4.4.2. Остали резултати

- ✓ Обуке о етици и интегритету спроведене у сарадњи са Службом за управљање кадровима Владе Републике Србије и Службом за управљање људским ресурсима Аутономне Покрајине Војводине похађало 67 учесника;
- ✓ Спроведена два тренинга о етици и интегритету запослених у јавном сектору у сарадњи са Пројектом за боље услове пословања (USAID) на којима је присуствовало 37 инспектора;
- ✓ Курс учења на даљину (онлајн обука) о етици и интегритету у јавном сектору уписало 67 полазника од којих је 51 успешно положио тест знања и добио потврду о учешћу.

4.4.3. Значај

Професионализација, као један од циљева реформе јавног сектора, подразумева и рад на успостављању јединствених стандарда понашања запослених. Иако ови стандарди постоје и најчешће су формулисани у писаној форми као кодекси понашања, континуирана едукација запослених је неопходна како би циљна група освестила питања етичких изазова и ојачала своје капацитете за одговорно одлучивање.

4.4.4. Осврт на стање у релевантној области

Од усвајања националног стратешког оквира за борбу против корупције 2013. године, који предвиђа обавезност похађања обуке о етици и интегритету за све запослене у јавном сектору, чему треба да претходи доношење Новог закона о Агенцији за борбу против корупције, све активности у претходне четири године Агенција је усмерила на

адекватну припрему институција за испуњење ове обавезе. Посебна пажња је посвећена одржавању континуитета у спровођењу обука за предаваче, односно тренинга за тренере. Током 2017. године, у Београду и Новом Саду одржана су два тренинга на којима је присуствовало 22 запослена у органима државне управе и покрајине. Петодневни тренинзи су имали за циљ да полазницима омогуће усвајање релевантних знања, али и овладавање неопходним вештинама како би били оспособљени да самостално изводе обуку. Од почетка примене Акционог плана за спровођење Националне стратегије за борбу против корупције, Агенција је спровела 11 тренинга за тренере и едуковала 130 полазника који су у потпуности припремљени за будуће извођење обуке о етици и интегритету у институцијама у којима су запослени. Како су досадашњим тренинзима обухваћене институције државне управе и покрајински органи, у наредном периоду тренинзи ће бити организовани за систем локалних самоуправа.

4.4.5. Обуке о етици и интегритету и курс учења на даљину

У оквиру Споразума о сарадњи са Службом за управљање кадровима Владе Републике Србије и Службом за управљање људским ресурсима Аутономне Покрајине Војводине спроведене су четири обуке о етици и интегритету за запослене у јавном сектору на којима је укупно учествовало 67 полазника. Од наведене четири обуке, три су спроведене у оквиру програма континуираног стручног усавршавања, а једна у оквиру програма намењеног стручном усавршавању руководиоца у државној управи. Руководиоци у државној управи, а посебно руководиоци средњег нивоа (ужих организационих јединица) значајни су креатори организационе културе, а самим тим и креатори културе етичког понашања. Такође, руководиоци су узор према којима запослени обликују своје понашање и јачање њихових капацитета за доношење етичких одлука значајно доприноси и обликовању пожељног понашања запослених. Поред наведеног, током 2017. године спроведена је и једна обука „Уставно уређење Републике Србије“, на којој су учесници, приправници и новозапослени у органима државне управе, имали прилику да се упознају са надлежностима Агенције за борбу против корупције у оквиру припрема за полагање државног стручног испита. Обуци је присуствовао 21 полазник.

На иницијативу Пројекта за боље услове пословања (USAID), по први пут 2017. године, одржане су две обуке о етици и интегритету за 37 инспектора запослених на републичком и локалном нивоу. Инспекцијски послови спадају у посебно ризичне јер се особе које их обављају врло често налазе у ситуацијама изазова по етичко поступање. Јачање информисаности и знања, али и компетенција за одлучивање у етичким ризичним ситуацијама оснажује ову циљну групу за одговорно понашање.

Курс учења на даљину (онлајн обука) о етици и интегритету је током 2017. године уписало 67 полазника, од којих га је 51 учесник (76%) успешно и завршио положивши тест знања. Свим полазницима који су испунили услове, Агенција је издала потврду о похађању обуке.

4.5. Сарадња са цивилним друштвом

4.5.1. Кључни резултат

- ✓ Финансијски подржана четири пројекта организација цивилног друштва у области борбе против корупције у укупном износу од 8.394.900 динара.

4.5.2. Остали резултати

- ✓ Одржана два консултативна састанка са организацијама цивилног друштва;
- ✓ Дате две начелне подршке организацијама цивилног друштва за спровођење пројеката у области борбе против корупције и договорена једна сарадња на спровођењу пројектних активности.

4.5.3. Значај

Цивилно друштво својим деловањем на пољу борбе против корупције уноси квалитативну промену од општег друштвеног интереса, а вршећи надзор над радом институција, доприноси повећању одговорности и транспарентности њиховог рада. Агенција је од почетка свог рада у цивилном друштву видела свог стратешког партнера са којим заједно ради на превенцији корупције и јачању институционалног интегритета.

4.5.3. Осврт на стање у релевантној области

Један од начина укључивања цивилног друштва у активности везане за превенцију корупције је и давање финансијске подршке пројектима у овој области. Агенција је током 2017. године расписала два јавна конкурса за финансирање програма и пројеката у области борбе против корупције. Први конкурс је расписан у фебруару и имао је циљ да подржи развој и јачање интегритета, одговорности и транспарентности свих друштвених актера, а посебно органа јавне власти. Прецизније речено, својим пројектима, организације цивилног друштва треба да допринесу изради и примени методологије за праћење испуњености обавеза јавних функционера и органа јавне власти или да повећају информисаност и унапреде знање свих друштвених актера о правном оквиру, механизмима и мерама за спречавање корупције. На конкурс је пристигло осам предлога пројеката, а конкурсна комисија је донела одлуку да средства у износу од 1.982.900 динара буду додељена организацији Транспарентност Србија за пројекат „Планови интегритета – између корупцијског ризика и антикорупцијске праксе” и 1.955.800 динара организацији Форум жена Пријепоља за пројекат под називом „Медији у борби против корупције”³⁰. Оба пројекта се спроводе до маја 2018. године.

У априлу је расписан други јавни конкурс за доделу финансијских средстава организацијама цивилног друштва за реализацију пројеката алтернативног извештавања о

³⁰ Предлози пројеката наведених организација доступни су на интернет презентацији Агенције: www.acas.rs.

спровођењу Акционог плана за Поглавље 23, потпоглавља: Борба против корупције, Правосуђе и Основна права³¹.

Сва финансијска средства додељена организацијама цивилног друштва путем два јавна конкурса у укупном износу од више од осам милиона динара обезбеђена су из буџета Републике Србије за 2017. годину и ово је највећи новчани износ опредељен за дотације од почетка рада Агенције за борбу против корупције.

4.5.4. Консултативни састанци

Током 2017. године одржана су два консултативна састанка са организацијама цивилног друштва. Консултативни састанци су имали за циљ да информишу цивилно друштво о активностима које Агенција планира да спроведе, али и да се путем дијалога са представницима цивилног друштва размене информације, мишљења и искуства о могућностима учешћа јавности у креирању јавних политика.

На првом састанку, одржаном 24. априла у Београду, представљен је нацрт Упутства јавног конкурса за доделу средстава организацијама цивилног друштва за подношење предлога пројеката алтернативног извештавања о спровођењу Акционог плана за Поглавље 23. Кроз отворени дијалог са учесницима састанка, који имају искуства у надзору над спровођењем Акционог плана добијене су драгоцене информације којима је допуњен и прецизиран садржај Упутства за конкурисање. Састанку је присуствовало 13 учесника из десет организација.

Други консултативни састанак је одржан 3. октобра у Нишу. Састанак је организован у циљу размене информација, мишљења и искустава са организацијама цивилног друштва о учешћу јавности у креирању јавних политика и јавном животу уопште, о проблемима, али и примерима добре праксе. Информације и предлози које су представници организација цивилног друштва поделили с организаторима састанка коришћени су као један од извора за писање кратког алтернативног извештаја о спровођењу мера, које у овој области предвиђа национални стратешки оквир за борбу против корупције. На састанку је присуствовало 11 учесника из шест организација.

4.6. Надзор над спровођењем Стратегије за борбу против корупције и Акционог плана

4.6.1. Кључни резултат

✓ Израђен је извештај о спровођењу Националне стратегије за борбу против корупције у Републици Србији за период од 2013. до 2018. године, за 2016. годину.

4.6.2. Значај

Значај ове надлежности Агенције произилази из значаја самих стратешких докумената за борбу против корупције, потребе за њиховом делотворном применом и

³¹ Детаљан приказ овог конкурса биће описан у прилогу Одсека за надзор над спровођењем стратегије и акционог плана и анализу прописа.

унапређивањем квалитета будућих сличних докумената. Наиме, надзор над спровођењем јавних политика у било којој области, па и у области борбе против корупције, неопходна је фаза која не обезбеђује само контролу примене већ бележи добру праксу, резултате, изазове и проблеме на основу којих се извлаче поуке и формулишу препоруке, како за унапређење квалитета примене постојећег документа, тако и за унапређење квалитета наредног процеса израде јавне политике у истој области. Новим Законом о Агенцији за борбу против корупције (Закон о Агенцији), у складу с Акционим планом за Поглавље 23 (АП 23), ова надлежност Агенције биће проширена и на надзор над спровођењем антикорупцијских мера из поменутог документа³².

4.6.3. Осврт на стање у релевантној области

Главни закључак извештаја о спровођењу Стратегије за 2016. годину био је да спровођење стратешких докумената за борбу против корупције, усвојених 2013. године, не представља никакав приоритет за доносиоце одлука³³. Овај закључак заснива се на неколико показатеља, који и ове године остају непромењени:

Показатељи у 2016. години	Показатељи у 2017. години
Преношење важних мера за реализацију Акционог плана из 2013. године у АП 23 уз значајно померање рокова за реализацију, без јасних критеријума, као и имплицитно изузимање надзора над делом Стратегије из оквира надлежности Агенције и преношење ове надлежности на тело које је формирала Влада ³⁴ .	Показатељ остаје непромењен у 2017. години.
Значајно кашњење са усвајањем новог Закона о Агенцији који би требало да унапреди механизме надзора и разматрања одговорности за неиспуњење обавеза из стратешких докумената за борбу против корупције из 2013. године и Агенцији додели надлежност надзора над спровођењем АП 23.	Нови Закон о Агенцији није усвојен ни током 2017. године, иако је последњом верзијом АП 23 као рок за његово усвајање предвиђен трећи квартал 2016. године. У односу на рокове постављене Акционим планом из 2013. године (март 2014. године), са усвајањем измена механизма надзора у

³² Република Србија, Преговарачка група за Поглавље 23, „Акциони план за Поглавље 23”, април 2016. године, стр. 140, доступно на <http://mpravde.gov.rs/files/Akcioni%20plan%20PG%2023.pdf>.

³³ Видети детаљније: Агенција за борбу против корупције, *Извештај о спровођењу Стратегије за 2016. годину*, март 2017. године, стр. 9-12, доступно на: <http://www.acas.rs/wp-content/uploads/2017/03/Izvestaj-o-sprovodjenju-2016-za-net.pdf?pismo=lat..>

³⁴ Мере које су пребачене у АП 23 првобитно су биле дефинисане Акционим планом из 2013. године како би се остварили циљеви из Стратегије коју је усвојила Народна скупштина, а сада се налазе у документу који треба да обезбеди реализацију препорука из скрининг извештаја Европске комисије, над којим надзор врши Савет за спровођење Акционог плана за Поглавље 23, који је 11. децембра 2015. године основала Влада Републике Србије. Тај део обавеза остаје ван оквира надзора који врши Агенција, односно на овај начин надзор над делом Стратегије је посредно изузет из надлежности Агенције и пренет на Савет за спровођење АП 23, па Агенција извештава о спровођењу дела Стратегије, чије испуњење обезбеђују мере које су „остављене“ у Ревидираном акционом плану.

Народна скупштина није у пленуму разматрала извештаје Агенције о спровођењу Стратегије за 2014. и 2015. годину.

складу са Стратегијом касни се готово четири године³⁵.

Након јавне расправе о Нацрту закона о Агенцији, које је Министарство правде спровело у периоду од 1. октобра до 15. новембра 2016. године, не постоје јавно доступне информације о садржини нове верзије Нацрта, нити о томе када ће он бити упућен у даљу процедуру.

Очигледно недовољна координација спровођења стратешких докумената за борбу против корупције из 2013. године, која се у последње време може квалификовати чак и као потпуно одсуство координације.

Народна скупштина није у пленуму разматрала ни извештај Агенције о спровођењу Стратегије за 2016. годину, а за разлику од претходна два, овај извештај није разматрао ни скупштински Одбор за правосуђе, државну управу и локалну самоуправу.

Изузетно негативан тренд испуњавања обавеза из стратешких докумената за борбу против корупције из 2013. године од самог почетка праћења њихове примене, који се у великој мери може приписати и претходно наведеним налазима.

Последњи извештај о спровођењу АП 23 за трећи квартал 2017. године³⁶ поводом реализације мере која се односи на координацију стратешких докумената за борбу против корупције из 2013. године, као последњи одржани састанак Координационог тела Владе бележи 25. јануар 2016. године и наводи да ће се састанци, почев од октобра 2017. године, када се очекују измене Одлуке о оснивању овог тела, одржавати на двомесечном нивоу.

У 2017. години је за 62% активности дата оцена да нису реализоване. У прошлој години није било испуњено 31% активности, а у 2015. години 63%. Прошлогодишњи проценат је мањи у односу на 2015. и 2017. годину, али је због високог процента неоцењених активности у прошлој години, међу којима су се сигурно налазиле и оне које нису реализоване, вероватније да су овогодишњи податак и онај из 2015. године реалнији.

Као и у сваком свом извештају о раду, од 2015. године до данас, Агенција истиче да на овако значајно кашњење није утицао ни закључак Народне скупштине из јуна 2014. године, којим је усвојен Извештај о раду Агенције и Извештај о спровођењу Стратегије и Акционог плана за 2013. годину, а у коме се наводи да Народна скупштина очекује да ће Влада, у најкраћем року, предложити измене Закона о Агенцији, како би се правни оквир за рад Агенције ускладио с потребама уоченим у њеном досадашњем раду, као и надзорном улогом коју она треба да има над спровођењем Стратегије и Акционог плана.

³⁵ Као и у сваком свом извештају о раду, од 2015. године до данас, Агенција истиче да на овако значајно кашњење није утицао ни закључак Народне скупштине из јуна 2014. године, којим је усвојен Извештај о раду Агенције и Извештај о спровођењу Стратегије и Акционог плана за 2013. годину, а у коме се наводи да Народна скупштина очекује да ће Влада, у најкраћем року, предложити измене Закона о Агенцији, како би се правни оквир за рад Агенције ускладио с потребама уоченим у њеном досадашњем раду, као и надзорном улогом коју она треба да има над спровођењем Стратегије и Акционог плана. <https://mpravde.gov.rs/files/Izve%C5%A1taj%20br.%203-2017%20o%20sprovo%C4%91enju%20Akcionog%20plana%20za%20Poglavlje%2023.pdf>.

³⁶ Савет за спровођење Акционог плана за Поглавље 23, „Извештај број 3/2017. о спровођењу Акционог плана за Поглавље 23”, новембар 2017. године, стр. 256–257, доступно на: <https://mpravde.gov.rs/files/Izve%C5%A1taj%20br.%203-2017%20o%20sprovo%C4%91enju%20Akcionog%20plana%20za%20Poglavlje%2023.pdf>

Национална стратегија за борбу против корупције је усвојена за период од 2013. до 2018. године, односно овај извештај се објављује у последњој години њеног важења. У јавности није било најава о доношењу нове стратегије за борбу против корупције, а пошто је највећи број најзначајнијих мера из Акционог плана за спровођење Стратегије преузет у АП 23, може се претпоставити да ће овај документ убудуће бити главни стратешки антикорупцијски документ Републике Србије. Због тога би у овој години требало дати одговор на два важна питања.

- ✓ Која ће убудуће бити улога Народне скупштине у разматрању поступања и одговорности органа јавне власти за реализацију стратешких антикорупцијских мера и да ли ће формулисање и претежни надзор над спровођењем антикорупцијских јавних политика постати искључиви прерогатив извршне власти?
- ✓ У случају да током 2018. године не дође до измена Закона о Агенцији, којим се њена надлежност проширује на надзор над АП 23, а имајући у виду престанак важења Стратегије из 2013. године, Агенција од почетка 2019. године остаје без предмета вршења једне од својих надлежности. С друге стране, најављена ревизија АП 23 у овој години³⁷, као и значајно кашњење с изменама Закона о Агенцији који би јој поверили надлежност надзора над АП 23, све више и више отежавају позицију Агенције у смислу обављања неопходних припрема за њено вршење. Не треба заборавити да преузимање нове надлежности надзора подразумева припреме капацитета, али и развијање одређене методологије прикупљања, анализе и употребе информација у оцењивању испуњености, за шта је потребан изванредан временски период, имајући у виду обим и сложеност документа.

4.6.4. *Остали резултати*

- ✓ Путем јавног конкурса одабрана два пројекта организација цивилног друштва у оквиру којих ће, до краја марта 2018. године, бити израђени алтернативни извештаји о спровођењу обавеза из Акционог плана за Поглавље 23, у делу који се односи на борбу против корупције, а које су доспеле од почетка важења документа до краја 2017. године.

Са праксом прикупљања података о реализацији обавеза из стратешких докумената за борбу против корупције из алтернативних извора настављено је и у 2017. години.

Стратешки оквир за борбу против корупције у Републици Србији је допуњен усвајањем АП 23 у априлу 2016. године. За надзор над спровођењем АП 23 задужено је Владино тело – Савет за спровођење Акционог плана за Поглавље 23 (Савет), који о спровођењу наведеног документа извештава квартално, на основу извештаја које му достављају носиоци активности.

Имајући у виду чињеницу да нови Закон о Агенцији још увек није донет и да Агенција још увек није формално овлашћена да прати спровођење АП 23, Агенција сматра

³⁷ Видети: <http://www.rts.rs/page/stories/sr/story/9/politika/2991902/dokle-se-stiglo-sa-ispunjavanjem-obaveza-iz-poglavlja-23.html>.

да би кроз процес алтернативног извештавања организација цивилног друштва (ОЦД)³⁸ требало обезбедити другачију перспективу о спровођењу овог документа у односу на ону коју нуди Савет кроз своје извештаје. Због тога је у 2017. години расписан конкурс за доделу средстава ОЦД за израду алтернативних извештаја о спровођењу АП 23, потпоглавље *Борба против корупције*, као и о пет активности из потпоглавља *Правосуђе* и три активности из потпоглавља *Основна права*, које су преузете из Акционог плана за спровођење Стратегије. На конкурс су додељена два гранта у укупном износу од 4.456.200,00 РСД. Одобрени су пројекат ОЦД Транспарентност Србија и пројекат који је окупио следеће ОЦД: Београдски центар за безбедносну политику, Удружење јавних тужилаца и заменика јавних тужилаца Србије, Удружење правника за медицинско и здравствено право Србије и Центар за образовне политике.

Поред обезбеђивања алтернативних информација о реализацији антикорупцијских мера у АП 23, овај конкурс, односно реализација одобрених пројеката треба да обезбеди учешће ОЦД у процесу надзора над спровођењем овог документа, затим видљивост њихових налаза и закључака, стручну подршку ОЦД у вршењу нове надлежности Агенције, али и подршку Агенције развоју њихових капацитета у овој области.

Алтернативни извештаји ће бити објављени до 31. марта 2018. године.

---

³⁸ Више о алтернативном извештавању видети у: Агенција за борбу против корупције, *Извештај о спровођењу Стратегије за 2014. годину*, стр. 6–7, март 2015. године, доступно на: <http://www.acas.rs/wp-content/uploads/2011/03/Izvestaj-o-sprovodjenju-nacionalne-strategije-i-akcionog-plana-20141.pdf?pismo=lat>, и *Извештај о спровођењу Стратегије за 2015. годину*, стр. 7–8, март 2016. године, доступно на: <http://www.acas.rs/wp-content/uploads/2014/09/Izvestaj-o-sprovodjenju-Strategije-i-AP-2015.pdf?pismo=lat>.

5. СЕКТОР ЗА МЕЂУНАРОДНУ САРАДЊУ

5.1. Кључни резултат

- ✓ Агенција за борбу против корупције препозната је као један од најзначајнијих актера у оквиру Берлинског процеса, дипломатске иницијативе усмерене на подршку у процесу европских интеграција на Западном Балкану. Резултати Агенције за борбу против корупције у области владавине права и примене превентивних и контролних механизма у сузбијању корупције представљени су и кроз циклус радионица о примерима добре праксе током председавања Републике Италије у 2017. години, као и припреме председавања Велике Британије у 2018. години³⁹.

5.2. Европске интеграције

Активности у оквиру преговарачког поглавља 23 – Правосуђе и основна права – Агенција је у 2017. години Савету за спровођење Акционог плана за поглавље 23 доставила четири извештаја о примени мера дефинисаних овим документом, а које одражавају препоруке Европске комисије из Извештаја о скринингу, усмерене на јачање Агенције за борбу против корупције као водеће институције у Републици Србији у области превенције корупције. На полугодишњем нивоу, Агенција је извештавала и о прелазним мерилима у оквиру поглавља 23 у области сукоба интереса, контроле имовине и прихода јавних функционера, а посебно судија и тужилаца, као и контроле финансирања политичких активности. Агенција је учествовала и у трећој ревизији Националног програма за усвајање правних тековина Европске уније.

Представљање резултата рада Европској унији – Сачињени су прилози за Извештај Европске комисије за 2017. годину у домену политичких критеријума, борбе против корупције, правосуђа и реформе јавне управе, као и за тела за спровођење Споразума о стабилизацији и придруживању (ССП), односно Одбор за ССП, Пододбор за правду, слободу и безбедност и Посебну групу за реформу јавне управе, укључујући и активно учешће на заседању Пододбора за правду, слободу и безбедност. Израђен је и прилог за припрему Извештаја Европске комисије о континуираном испуњавању обавеза из Мапе пута за визну либерализацију.

Берлински процес – Агенција је активно допринела Берлинском процесу током председавања Републике Италије у 2017. години, и то на радионици о борби против корупције и о препрекама добром управљању у оквиру централног самита у Трсту, на којој су разматрана питања превенције корупције, транспарентности, јавних набавки, заштите узбуњивача и сукоба интереса. Важност и могућност усвајања Декларације за борбу против корупције, којом се потврђује посвећеност заједничким напорима учесника у превенцији и борби против корупције, унапређењу владавине права и креирању повољне пословне климе, као и међународног уговора о размени података неопходних за контролу

³⁹ Више о томе видети у делу „Европске интеграције”.

имовине, било је предмет општег интересовања. Припремљен је и прилог за учешће представника Владе Републике Србије на припремном састанку уочи самита у Трсту. Искуства и пракса Агенције представљени су и на наредној радионици посвећеној Берлинском процесу, која је одржана у Скопљу на тему превенције корупције, сукоба интереса и заштите узбуњивача у организацији Националне агенције за борбу против корупције Републике Италије и Државне комисије за спречавање корупције Републике Македоније. У склопу припрема за председавање Велике Британије Берлинским процесом, Агенција је била представљена на конференцији „Безбедност и Западни Балкан – развијање партнерства у борби са заједничким изазовима”, одржаној у Великој Британији.

Сарадња са националним институцијама укљученим у процес европских интеграција – Настављена је успешна и интензивна комуникација са свим релевантним државним институцијама, а посебно Министарством за европске интеграције, Државном ревизорском институцијом, Републичким јавним тужилаштвом, Министарством правде, Министарством за државну управу и локалну самоуправу, Министарством унутрашњих послова, Министарством финансија, Управом за јавне набавке и Управом за спречавање прања новца.

Сарадња са међународним актерима у домену европских интеграција – Извештајни период обележила је и континуирана сарадња са представницима Делегације Европске уније у Србији, Европске комисије, SIGMA⁴⁰, Савета Европе, Организације за безбедност и сарадњу у Европи (OSCE), итд.

Чланство у Мрежи за сузбијање неправилности и превара у поступању са финансијским средствима Европске уније – Представници Агенције учествовали су на заседањима Мреже и допринос изради Стратегије за сузбијање неправилности и превара у поступању са финансијским средствима Европске уније у Републици Србији за период 2017-2020. године и пратећег Акционог плана.

5.3. Билатерална и мултилатерална сарадња

Агенција за борбу против корупције улаже значајне напоре у оснаживање сарадње са свим релевантним међународним актерима у области сузбијања корупције. Посебна пажња посвећена је сарадњи у контексту преговора за пуноправно чланство у Европској унији и усклађивању са међународним стандардима у борби против корупције.

Европски партнери против корупције – Европска контакт мрежа за борбу против корупције – ЕРАС/ЕАСН⁴¹ – Агенција за борбу против корупције учествовала је

⁴⁰ SIGMA је заједничка иницијатива подршке OECD и Европске комисије јачању јавне управе и спровођењу реформи управљања у државама кандидатима за приступање Европској унији.

⁴¹ Европски партнери против корупције (ЕРАС) и Европска контакт мрежа за борбу против корупције (ЕАСН) представљају независне форуме у чијем раду учествују оперативна тела за контролу рада полиције, као и институције задужене за превенцију и борбу против корупције. Установљени су са циљем размене искустава и прекограничне сарадње у развијању заједничких стратегија и промовисању високих професионалних стандарда у домену превенције и сузбијања корупције. Док ЕРАС окупља више од 60 тела за борбу против корупције и надзор над радом полиције из држава чланица Савета Европе (међу којима је и Агенција), ЕАСН обухвата око 50 институција из држава чланица Европске уније.

на 17. годишњој конференцији и заседању Генералне скупштине ЕРАС/ЕАСН, усмереним на антикорупцијске трендове на међународном и европском нивоу, мерење корупције и интегритет, финансирање политичких активности, анализу ризика и управљање ризицима. Усвојена је Лисабонска декларација која, између осталог, истиче важност спровођења анализе ризика од корупције и управљања ризичним процесима, како би се ојачала ефикасност институција. Агенција је допринела изради анализе о сарадњи са универзитетима и научно-истраживачким институцијама за потребе дефинисања европског индекса борбе против корупције, односно интегритета, који би требало да допуни постојећи индекс перцепције корупције (CPI). Агенција је учествовала у анализи ризика и управљању ризицима за потребе успостављања радне групе ЕРАС/ЕАСН.

Савет Европе – Представници Агенције за борбу против корупције учествовали су на састанку са Делегацијом Мониторинг комитета Парламентарне скупштине Савета Европе о спровођењу Резолуције 1858 из 2012. године о поштовању дужности и обавеза Републике Србије на тему усвајања и примене делотворних политика за борбу против корупције, као и спровођење закључака *ad hoc* Одбора Парламентарне скупштине Савета Европе о посматрању председничких избора у априлу 2017. године. Агенција је учествовала и у евалуацији Групе експерата за сузбијање трговине људима (*GRETA*) у вези са применом Конвенције Савета Европе о борби против трговине људима.

Група држава за борбу против корупције Савета Европе – GRECO – Представници Агенције учествовали су на пленарним заседањима GRECO, са посебним нагласком на 77. Пленарно заседање на ком је представљен други Извештај о усклађености са препорукама из Извештаја GRECO о спроведеном Четвртом кругу евалуације за Републику Србију, на тему превенције корупције у односу на посланике, судије и тужиоце, за који је претходно израђен прилог одговора. Представници Агенције ће, као евалуатори, учествовати у припреми за спровођење Петог круга евалуације на тему превенције корупције и унапређења интегритета за носиоце највиших функција и институција за спровођење закона.

Канцеларија УН за питања дроге и криминала – UNODC – Представници Агенције учествовали су у изради и координацији израде прилога о спровођењу УН Конвенције против корупције (UNCAC) за потребе заседања UNODC Радне групе за превенцију корупције на тему образовања у школама и на универзитетима о напорима у сузбијању корупције, као и интегритета у институцијама из домена кривичног права у сарадњи са Републичким јавним тужилаштвом. Такође су учествовали на Седмом заседању Конференције држава чланица UNCAC, на којем су, између осталог, усвојене Резолуција о унапређењу мера превенције корупције, као и Резолуција којом се констатује ниво примене Декларације о превенцији корупције из Маракеша. У својству евалуатора, представници Агенције учествоваће и у спровођењу Механизма надзора примене UNCAC у Другом кругу евалуације, који обухвата мере превенције (поглавље II UNCAC) и повраћај добара (поглавље V UNCAC). Поднет је и извештај на тему спровођења одредаба UNCAC, које регулишу грађанске и управне поступке. Представници Агенције учествоваће на међународној радионици о механизму надзора над спровођењем UNCAC

са контакт особама из државних институција и представницима цивилног друштва из земаља које су ратификовале UNCAC.

Организација за економску сарадњу и развој – ОЕСД – Агенција је допринела изради анализе конкурентности у југоисточној Европи у делу који се односи на борбу против корупције. Такође је учествовала у изради анализе ОЕСД и Европске комисије кроз иницијативу SIGMA за потребе процене напретка Србије у спровођењу реформе јавне управе, односно испуњености Принципа јавне управе, који су дефинисани SIGMA иницијативом. Израђен је прилог о ефективној међуинституционалној сарадњи у борби против пореских и других кривичних дела у сарадњи са Републичким јавним тужилаштвом.

Мрежа за борбу против корупције ОЕСД за источну Европу и централну Азију – ACN/OECD – Представници Агенције учествовали су на заседању и представљању резултата Агенције кроз примере добре праксе. Учествовали су на састанцима Надзорне групе ACN/OECD, као и евалуацији примене Истанбулског акционог плана за борбу против корупције⁴². Пружен је допринос студијама из домена превенције корупције, функционисања и делотворности система контроле (пријављивања) интереса и имовине јавних функционера, као и одузимања средстава и добити стечених коруптивним кривичним делима. Израђен је прилог о спровођењу индикатора ACN/OECD за 2016. годину у координацији са другим релевантним институцијама.

Европска банка за обнову и развој – EBRD – Представници Агенције узели су учешће у изради анализе о корупцији у поступцима јавних набавки из домена надлежности Агенције за борбу против корупције.

Италија и Шпанија – Успешно се спроводи Твининг пројекат „Превенција и борба против корупције” са партнерским институцијама из Италије и Шпаније, који финансира Европска унија⁴³.

Црна Гора – Представници Агенције посетили су Агенцију за спречавање корупције Републике Црне Горе са циљем размене искустава у домену софтверске апликације за пријаву имовине и прихода функционера, коју је раније Агенција за борбу против корупције уступила црногорским колегама, а који су је потом прилагодили и проширили на одређене категорије државних службеника.

Јерменија – Током студијске посете представника Комисије за етику функционера високог ранга Републике Јерменије Агенцији за борбу против корупције, закључен је Меморандум о разумевању, којим се утврђује сарадња на пољу подизања капацитета, размене информација и подстицања умрежавања.

Састанци са представницима дипломатских мисија у Србији – Представници Агенције за борбу против корупције узели су учешће у низу састанака са Делегацијом

⁴² Истанбулски акциони план за борбу против корупције представља програм колегијалног надзора који од 2003. године делује у склопу ACN/OECD. Усмерен је на реформе у борби против корупције кроз евалуацију држава и надзор над спровођењем препорука које промовишу стандарде предвиђене УН Конвенцијом за борбу против корупције и другим међународним инструментима и примерима добре праксе.

⁴³ Више о пројекту видети у делу о пројектима финансираним из међународне помоћи у **Прилогу 14**.

Европске уније у Републици Србији, Мисијом OSCE у Републици Србији, Агенцијом Сједињених Америчких Држава за међународни развој (USAID), Амбасадом Републике Италије, Амбасадом Савезне Републике Немачке, Амбасадом Краљевине Холандије, Амбасадом Велике Британије, итд.

Представљање искустава и резултата на међународним конференцијама – Агенција је узела учешће на међународним конференцијама посвећеним вези између антикоруптивних политика и модела институције за борбу против корупције, дијалогу о транспарентности и отвореној управи, анализи ризика корупције и институционалног интегритета, итд.

Сарадња са међународним истраживачима – Одржани су састанци са истраживачима са Универзитета из Белгије о борби против корупције у Републици Србији.

О пројектима финансираним из међународне помоћи можете прочитати у Прилогу 14.

6. КАНЦЕЛАРИЈА ДИРЕКТОРА

6.1. Кључни резултат

- ✓ Канцеларија директора предузела је све неопходне радње у складу са одредбама Закона о тајности података да одређени број запослених добије сертификате да приступе подацима свих степена тајности. Канцеларија Савета за националну безбедност и заштиту јавних података после ригорозне безбедносне провере одобрила је 22 безбедносна сертификата запосленима са степеном тајности „државна тајна“, „строго поверљиво“ и „поверљиво“.

6.2. Остали резултати

- ✓ У извештајном периоду присутан је тренд значајног пораста броја захтева за слободан приступ информацијама од јавног значаја (у даљем тексту: захтев), с обзиром на то да је Агенција примила 654 захтева, што је 120 више у односу на 2016. годину, када је Агенција примила 534 захтева. Наведено повећање броја примљених захтева за 23,22% резултат је првенствено повећања броја захтева које су Агенцији доставили медији (508 захтева у току 2017. године, што је за 108 више у односу на 2016. годину, када је Агенција примила 400 захтева). Повећан је и број захтева које је Агенција примила од невладиних организација и других удружења грађана (17 захтева више, што представља повећање од 77,27%), органа власти (два захтева више) и осталих (два захтева више)⁴⁴.
- ✓ Поводом Међународног дана борбе против корупције, Канцеларија директора организовала је конференцију „Сарадња антикорупцијских институција у региону“. О потреби и резултатима међународне сарадње у циљу ефикасне борбе против корупције у Палати Србија говорили су в. д. директора Агенције Верка Атанасковић, председник Одбора Агенције проф. др Драган М. Митровић, министарка правде Републике Србије Нела Кубуровић, амбасадор Италије у Србији Њ.Е. Ђузепе Манцо и шеф мисије ОЕБС-а у Србији, амбасадор Андреа Орицио. Истакнуто је да Агенција за борбу против корупције, уз међународну сарадњу, може да постане пример за остале земље западног Балкана на који начин треба да развијају превенцију и борбу против корупције. Током Конференције организоване су две панел дискусије на којима су поред домаћих експерата учествовали и најеминентнији представници институција из Љубљане, Подгорице, Сарајева, Приштине, Загреба и Рима. Размењена су искуства на тему позиције и статуса независних антикорупцијских институција и испуњености антикорупцијских стандарда, односно ефективности превентивних механизма у борби против корупције. Конференција је организована уз подршку Мисије ОЕБС-а у Србији и Министарства спољних послова и међународну сарадњу Републике Италије.
- ✓ У организацији Канцеларије директора први пут је у јуну месецу, организован радни доручак са новинарима који прате рад Агенције за борбу против корупције.

⁴⁴ О поступању Агенције по Закону о слободном приступу информацијама од јавног значаја детаљније у Прилогу 15.

Председник Одбора Агенције за борбу против корупције проф. др Драган М. Митровић, в. д. директора Агенције за борбу против корупције Верка Атанасковић и помоћници директора представили су новинарима који прате рад Агенције за борбу против корупције Извештај о раду за 2016. годину, као и изазове у даљем раду Агенције. Састанку су присуствовали и представници Твининг пројекта „Превенција и борба против корупције”, који Агенција за борбу против корупције Републике Србије спроводи са Националном агенцијом за борбу против корупције Републике Италије и другим партнерским институцијама из Републике Италије и Краљевине Шпаније.

6.3. Односи са јавношћу

Важно је истаћи да је Агенција поступила по свим приспелим захтевима за слободан приступ информацијама, и то тако што је највећи број захтева делимично или потпуно усвојен. Усвојена су 632 захтева, односно 96,63% поднетих захтева.

За разлику од 2016. године, када је одбачено девет захтева, у извештајном периоду је одбачен само један захтев. У односу на 2016. годину у извештајном периоду повећан је број одбијених захтева (23 одбијена захтева у односу на седам одбијених захтева у току 2016. године). Највећи број одбијених захтева односи се на захтеве медија (21), а само два на невладине организације и друга удружења грађана. Иако је у погледу броја одбачених/одбијених захтева дошло до повећања, статистички показатељи не одговарају реалном стању јер се чак 11 одбијених захтева односи на новинарска питања, која по свом садржају нису представљала захтев у смислу одредбе чл. 2. Закона, односно нису представљали одбијање у смислу одредбе чл. 16. ст. 10. Закона (одбијени су, наиме, захтеви за гостовања, и то они који су истог дана када су послати захтевали саговорника, што Агенција није успела да обезбеди).

У вези са тим треба истаћи и да су незадовољне странке у извештајном периоду Поверенику поднеле само седам жалби (четири због одбијања захтева и три жалбе због наводног непоступања Агенције), што је готово двоструко мање него у току 2016. године, када је било поднето 12 жалби.

На Интернет страници Агенције за борбу против корупције постављено је 126 објава (текстова, саопштења, информација). Током 2016. године било их је 86, а 2015. укупно 105 објава. Одговорено је на 425 питања новинара из 54 медија⁴⁵. Током 2017. године у медијима је забележено 4.737 објава у медијима, 171,6 % више у односу на прошлу годину. Од тога се у 3.280 случајева позива на неки од података са интернет презентације Агенције (2016. било је 1.212 таквих објава)⁴⁶.

⁴⁵ Интересовање медија за различите теме се мења, али последње две године највеће интересовање везано је за имовинске карте односно податке о имовини и приходима. Током 2017. скоро 28%, а 2016. чак 42% питања односило се на имовинске карте. За разлику од тенденција у последње две године, 2015. године највећи број питања, 41%, односило се на сукоб интереса.

⁴⁶ Податак да се све више користе подаци које је Агенција објавила у регистрима функционера, о њиховој имовини, приходима и поклонима, донетим одлукама о евентуалном постојању сукоба интереса, анализама прописа на ризике корупције и друге информације недвосмислено упућује на потребу да се ураде софтверски програми и апликације које ће стручној служби помоћи да још ефикасније делује.

Знатна присутност Агенције у јавности видљива је кроз податак да су медији 332 пута цитирали или се позивали на изјаве званичника и представника стручних служби у Агенцији⁴⁷.

На друштвеним мрежама приметан је глобални тренд где се смањује активност на Фејсбуку и повећава на другим сличним структурама као што су Твитер или Инстаграм. Агенција има 5.020 лајкова и 4.900 пратилаца на Фејсбуку. Твитер налог Агенције @Nekorupciji запратило је за годину дана више од 1.300 особа, односно има их 8.764⁴⁸.

6.4. Заступљеност тема у медијским објавама

Према евиденцији прес агенције „Клипинг”, информације о Агенцији заузеле су у ТВ и радио програмима 1.345 минута (22 сата и 15 минута), док су у штампаним медијима покриле 21,6 м² новинског простора⁴⁹.

Више од четвртине објава (28,5%) везане су за имовинске карте функционера, за финансирање политичких субјеката 12,5%, а свака десета објава односила се на сукоб интереса 10,2%. Следе медијски садржаји који се односе на избор чланова Одбора са 9,5%, исто толико на избор директора Агенције 9,4% и низ других тема (контрола председничких избора, кривичне пријаве, функционерска кампања, узбуњивачи, Локални акциони планови, рад независних државних органа, поклони, мишљења Агенције, итд.).

Медијске објаве о Агенцији биле су углавном неутралне и више од 55% објављено је на интернет медијима⁵⁰.

⁴⁷ Медији су се позивали на изјаве шеснаесторо запослених 332 пута, од којих су 49 пута наводили изјаве или помињали петоро представника Одбора (Катарина Клара Дакић 109, Мајда Кршикапа 95, Јелена Ђорђевић 21, Верка Атанасковић 22, Маријана Милосављевић 8, Дејан Дамњановић 6, Јован Ницић 4, Маријана Обрадовић 3, Зорана Кепник Хинић 2, Милица Божанић 2; Одбор: Драган Митровић 32, Божо Драшковић 14, Даница Маринковић 10, Евица Петровић 2 и Валентина Шестовић 1).

⁴⁸ На Фејсбук је постављено 137 објава, а преко опције поруке, поводом различитих питања, Агенција је са корисницима разменила 122 поруке. На Твитер је постављено 144 твита, а преко „месиц“ опције, где су твитови видљиви само за именоване твитераше, размењено је 89 порука. Према подацима сајта www.tvitni.me, који мери активност корисника и интеракцију на профилима, од 177.807 укупно регистрованих Твитераша у Србији њих 8.764 прати налог Агенције. По броју пратилаца и по броју лајкова које је добила – 1.248, у категорији државни органи, налази се на трећем месту иза Олимпијског комитета Србије и Министарства правде. Од отварања налога 11.06.2012. године, Агенција је поставила 2.683 твитова што је ставља на осмо место по активности на мрежи. По броју лајкова Агенција заузима шесто место у односу на друге државне органе са отвореним налозима.

⁴⁹ Према www.kliping.rs, Агенција се наводи у 4.861 медијских објава. У интерној евиденцији која садржи детаљан преглед тема везаних за рад Агенције и Одбора забележено је 4.738 објава.

⁵⁰ Током 2017. године забележено је и 50 негативних објава. У јануару (5) то се односило на одлуку Управног суда везану за избор директора Агенције 2013. године. Спорна имовинска карта Синише Малог била је тема негативних медијских објава у марту (1) и мају (6), док се у јуну (1) односила на именовање директора Дома здравља у Баточини. У јулу (6) медији су пренели негативне објаве да Агенција не реагује на функционерску кампању (кршење члана 29. Закона о Агенцији), да би у августу (18) у првом плану била казна коју је Повереник за информације од јавног значаја изрекао Агенцији због недостављања података порталу Пиштаљка. У септембру (1) негативна објава односила се на избор у Одбор Агенције, а у октобру (8) на изјаве Маријана Ристичевића да неки политичари долазе до поверљивих информација, које су у поседу Агенције, преко родитеља који тамо раде. Поседовање сертификата за руковање документима са ознаком тајности била је тема у новембру (2), а последњег месеца (2) 2017. године примедба Славка Давитковића, кандидата за директора Агенције, на изборни поступак за то радно место.

6.5. Издавачка делатност

Током 2017. године Извештај о спровођењу Националне стратегије за борбу против корупције у Републици Србији за период од 2013. до 2018. године и ревидираног Акционог плана за њено спровођење за 2016. годину – одштампан је као посебна публикација, у тиражу од 100 копија. Такође, доштампано је 5.000 нових примерака брошуре о кључним вредностима запослених у јавном сектору под називом „Бити као свој на своме” које се, као део едукативног материјала, деле учесницима обука. Библиотечки фонд Агенције износи 2.178 библиотечких јединица.

7. ОДЕЉЕЊЕ ЗА ОПШТЕ ПОСЛОВЕ

7.1. Резултати

- ✓ Обезбеђен је оптимум услова за кадровско, материјално-финансијско и техничко функционисање Агенције, узимајући у обзир укупно одобрена средства у 2017. години и ограничења при реализацији одобрених средстава. Томе су допринели: примена програмског буџета Агенције за 2017. годину; курсеви и обуке које су похађали запослени (обуке из области радно-правних односа, финансијског и буџетског пословања, обуке везане за реализацију ИПА пројеката).

7.2. Кадрови

- I Током 2017. године у Агенцији су израђени и примењивани следећи интерни акти:
- ✓ Правилник о канцеларијском пословању и архивирању архивске грађе Агенције за борбу против корупције бр: 014-110-00-0007/17-01 од 26.07.2017. године;
  - ✓ Нацрт правилника о попуњавању радних места у Стручној служби Агенције за борбу против корупције бр: 110-00-2/15-01/2 од 25.12.2017. године.

II Агенција је у 2017. години окончала поступак Интерног конкурса за попуњавање положаја у II групи, радно место: Помоћник директора у Сектору за решавање о сукобу интереса и спровела два Интерна конкурса за попуњавање извршилачких радних места.

По спроведеним Интерним конкурсима попуњена су три извршилачка радна места:

1. радно место за поступање у управно-правним пословима у Одељењу за поступање по представкама, у Сектору за контролу имовине и прихода функционера и поступање по представкама, у звању: виши саветник – 2 извршиоца;
2. радно место за аналитичке послове у Одељењу за поступање у случају повреде закона, у Сектору за контролу финансирања политичких активности, у звању: виши саветник – 1 извршилац.

У поновном поступку спровођења јавног конкурса за попуњавање извршилачких радних места у Стручној служби Агенције број: 014-111-00-5/16-03 од 17.08.2016. године, попуњено је следеће радно место:

1) радно место за анализу прописа на ризике од корупције у Одсеку за надзор над спровођењем Стратегије и Акционог плана и анализу прописа у Сектору за превенцију, у звању: саветник.

7.2.1. Упоредни преглед запослених и ангажованих лица у Агенцији у 2015. и 2016. години

Запослена и ангажована лица у Агенцији на дан 31. децембра 2016. године

запослени на неодређено време	запослени на одређено време	лица ангажована ван радног односа
87	1	9

Запослена и ангажована лица у Агенцији на дан 31. децембра 2017. године

запослени на неодређено време	запослени на одређено време	лица ангажована ван радног односа
87	1	8

На дан 31.12.2017. године у стручној служби Агенције запослено је 87 извршилаца од укупно 139 систематизованих извршилаца, што износи 63,30% попуњености радних места.

7.2.2. Стручно усавршавање запослених

Запослени у Агенцији упућивани су на стручна усавршавања на основу Програма стручног усавршавања и додатног образовања за 2017. годину. Неки вид едукације прошло је 52 запослених на укупно 62 стручна усавршавања организована од стране Агенције, Службе за управљање кадровима и партнера са Твининг пројекта у оквиру ИПА 2013, и то из следећих области:

- примена Закона о општем управном поступку;
- превенција и борба против корупције;
- контрола имовине и прихода;
- сукоб интереса;
- етика и интегритет у јавном сектору;
- радно-правни односи;
- материјално-финансијско пословање;
- јавне набавке;
- кадрови;
- ИПА пројекти.

7.3. Финансије⁵¹

Средства за рад Агенције обезбеђена су Законом о буџету Републике за 2017. годину („Службени гласник РС”, бр. 99/16) у укупном износу од 340.855.000 динара. Финансијским планом Агенције за 2017. годину дефинисаним кроз програмски буџет, детаљно је исказана намена трошења одобрених средстава кроз одговарајуће програме и пројекте, јасно опредељена средства за њихову реализацију као и изворе финансирања.

⁵¹ Програмска структура буџета и извршење буџета Агенције за 2017. годину налази се у Прилогу 16.

01 – приходи из буџета	243.428.000
56 – ИПА	97.427.000
УКУПНО:	340.855.000

У 2017. години Агенција је наставила са применом Програмског буџета у складу са Законом о буџетском систему и Методологијом за израду програмског буџета.

У 2017. години средства из прихода буџета од 243.428.000,00 динара извршена су у укупном износу од 176.534.553,96 динара, што износи 72,52% извршења буџета. Средства у износу од 66.893.446,04 нису потрошена и враћена су у буџет, што износи 27,48% неутрошених средстава.

Средства из извора финансирања ИПА у износу од 97.427.000 динара нису извршавана у 2017. години и пренета су на реализацију за 2018. годину.

7.4. Јавне набавке

У 2017. години Агенција је спровела јавне набавке на основу којих су закључени следећи уговори:

Р.Б.	ВРСТА ДОБАРА/УСЛУГА	ТИП НАБАВКЕ	НЕТО ИЗНОС	ПРАВНО ЛИЦЕ СА КОЈИМ ЈЕ ЗАКЉУЧЕН УГОВОР
1.	Услуге посредовања за обезбеђивање превоза, хотелских услуга и изнајмљивање простора	ЈН мале вредност	4.759.000	„MIROSS” д.о.о. Мајке Јевросиме 19/1 Београд
2.	Услуге текућег одржавања и унапређења софтвера	ЈН мале вредност	1.100.000	ПРОЗОНЕ д.о.о. Нови Сад
3.	Услуге штампања	ЈН мале вредност	909.382	„PROTOTYPE” д.о.о. Бул. Арсенија Чарнојевића бр. 179/17, Београд
4.	Услуге израде видео материјала за потребе Агенције	ЈН мале вредност	498.000	Бизнис академија ЛЦ д.о.о. Ниш

7.5. Група за информатичке послове

7.5.1. Резултати

- ✓ Урађене су нове картице са сертификатима и конфигуриране нове радне станице за новозапослене поштујући права приступа одређеним деловима информационог система Агенције у зависности од радног места и припадности одређеном сектору, одељењу или групи.
- ✓ Израђен је пројекат изведеног стања као и елаборат одрживости информационог система.

- ✓ Инсталирана је апликација за персонализацију, затим нова верзија апликације за израду ИД (идентификационих) картица, као и нови уређај за потписивање који се користи за израду ИД картица. Купљен је и конфигуриран штампач за штампање ИД картица, као и саме картице. Продужени су сертификати на свим регуларним ИД картицама и свим серверима. Израђене су нове ИД картице за све запослене у Агенцији чије су картице истекле.
- ✓ Спроведен је оптички кабл од Управе за заједничке послове републичких органа (УЗЗПРО) до Агенције за борбу против корупције. Подигнут је и конфигуриран сервер за комуникацију са МУП-ом преко УЗЗПРО. Конфигуриран је заштитни зид који пропушта само дефинисан саобраћај. Успостављена је комуникациона веза са МУП-овим веб сервисом за електронско преузимање потребних података из МУП-ове базе: непокретна имовина, оружје, аутомобили за задати матични број у задатом временском периоду (историја). Накнадно је имплементирана могућност убацивања тако добијених података у Агенцијску базу података, као и њихово повезивање са особама на које се односе (функционери, повезана лица, итд.).
- ✓ Одржан је састанак са ИТ службом МУП-а као и са представницима Унутрашње контроле МУП-а на коме су планиране активности за надоградњу хардвера и софтвера Агенције за борбу против корупције у циљу да се модификовани софтвер као и имовинске карте појединих запослених у МУП-у чувају и администрирају у просторијама Агенције за борбу против корупције.
- ✓ Купљени су и замењени неисправни хард дискови за *blade* кућиште.
- ✓ Купљени су и замењени неисправни хард дискови за радне станице.
- ✓ Извршен је редован сервис расхладних уређаја у сервер сали, као и спољних расхладних јединица.
- ✓ Урађена је администрација и имплементација садржаја и потребних софтверских додатака за сајт www.acas.rs и подсајт *twinning*.
- ✓ Извршено је тестирање надограђеног дела апликације који прати ток докумената од писарнице до канцеларије директора где се врши распоређивање докумената, затим назад до писарнице која заводи предмете и шаље комисији.
- ✓ Након извршених анализа на ИТ систему услед спорог рада мреже као и честе немогућности логовања корисника дошло се до закључка да резервно складиштење података траје предуго тако да обухвата и радно време (требало би само ноћу да ради) а самим тим знатно успорава мрежу. Проблем је решен брисањем старих логова и самим тим скраћењем времена рада резервног складиштења података.
- ✓ Размењена су ИТ искуства са црногорском Агенцијом за спречавање корупције у вези са коришћењем апликације еДокументус коју је радио заједнички извођач Прозоне и договорена је будућа сарадња у учествовањима за аплицирање у међународним пројектима.

- ✓ Службена посета италијанској Агенцији за борбу против корупције и упознавање са њиховим информационо комуникационим системом.
- ✓ Учествовање у комисијама и примопредаји за јавне набавке хардвера и софтвера.
- ✓ Испланирана је потребна хардверска опрема за 2018 годину преко Централне јавне набавке.

ПРИЛОГ 1: Поступци пред Одбором Агенције

Карактеристични примери из праксе

Одбор је одбио жалбу директора Електротехничке школе, коме је првостепеним закључком одбачен захтев за давање сагласности за вршење друге јавне функције одборника као неблаговремен. Одбор није прихватио наводе жалбе да функционер није био упознат са тим да му је потребна сагласност Агенције јер је одредбом чл. 28. ст. 4. Закона о Агенцији прописана обавеза функционера да у законом прописаном року од три дана од дана избора на јавну функцију поднесе захтев за давање сагласности за обављање друге јавне функције императивног карактера, а жалилац је као јавни функционер дужан да се придржава прописа који уређују његова права и обавезе у складу са одредбом чл. 27. ст. 2. истог закона. Непознавање закона није оправдан разлог за непоступање функционера по обавезама које су прописане овим законом.

Одбор је одбио жалбу директора дома здравља који је одлучујући по јавном огласу за попуну радног места фактуристе на неодређено време у дому здравља, донео одлуку којом је, од укупно осам пријављених кандидата, изабрао своју супругу за пријем у радни однос, након чега је са њом закључио уговор о раду, а потом је са њом закључио и анекс уговора о раду којом је премештена на радно место благајника. Изречена му је мера јавног објављивања препоруке за разрешење са јавне функције директора дома здравља.

Одбор је одбио жалбу одборника којем је првостепеним решењем изречена мера упозорења којом се обавезује да пренесе управљачка права у привредном друштву чији је сувласник.

Одбор је одбио жалбу одборника коме се првостепеним решењем утврђује да поступа супротно одредбама чл. 27. ст. 2. и 3. Закона о Агенцији, на тај начин што је истовремено председник месне заједнице у истој јединици локалне самоуправе и изречена му је мера упозорења којом се обавезује да престане са истовременим вршењем јавне функције одборника и обављањем дужности председника месне заједнице Мајиловац и да о томе Агенцији достави доказ. Ова мера је изречена јер између јавне функције одборника и дужности председника месне заједнице постоји однос зависности који је јавни функционер у вршењу јавне функције дужан да избегава, те истовремено обављање наведене јавне функције и дужности угрожава поверење грађана у савесно и одговорно вршење јавне функције.

ПРИЛОГ 2: Поступци пред Управним судом

	ЈАВНА ФУНКЦИЈА	ОДЛУКА	МЕРА	ПРЕСУДА УПРАВНОГ СУДА
1.	Ранији функционер (члан Градског већа)	Повреда чл. 38. – заснивање радног односа по престанку јавне функције без сагласности Агенције	Мера јавног објављивања одлуке о повреди закона	Одбијена тужба функционера
2.	Директор специјалне школе	Повреда чл. 27. и чл. 32. ст. 1. – непотизам (запошљавање повезаног лица) и необавештавање Агенције и надлежног органа о сукобу интереса	Мера јавног објављивања препоруке за разрешење са јавне функције	Одбијена тужба функционера
3.	Ранији функционер (директор јавне агенција)	Повреда чл. 38. – заснивање радног односа по престанку јавне функције без сагласности Агенције	Мера јавног објављивања одлуке о повреди закона	Решење да се поступак обуставља
4.	Ректор универзитета	Решење којим се утврђује да јавни функционер обављањем посла угрожава јавну функцију	Мера упозорења	Одбијена тужба функционера
5.	Директор предшколске установе	Повреда чл. 27. и чл. 32. ст. 1. – непотизам (запошљавање повезаног лица) и необавештавање Агенције и надлежног органа о сукобу интереса	Мера јавног објављивања препоруке за разрешење са јавне функције	Одбијена тужба функционера
6.	Ранији функционер (члан управног одбора јавне агенције)	Повреда чл. 35. ст. 1. – непреношење управљачких права у привредном друштву	Мера јавног објављивања одлуке о повреди закона	Одбијена тужба функционера
7.	Директор основне школе	Повреда чл. 27. и чл. 32. ст. 1. – непотизам (запошљавање повезаног лица) и необавештавање Агенције и надлежног органа о сукобу интереса	Мера јавног објављивања препоруке за разрешење са јавне функције	Одбијена тужба функционера
8.	Директор основне школе	Повреда чл. 27. и чл. 32. ст. 1. – непотизам (запошљавање повезаног лица) и необавештавање Агенције и надлежног органа о сукобу интереса	Мера јавног објављивања препоруке за разрешење са јавне функције	Одбијена тужба функционера
9.	Члан Одбора директора акционарског друштва у реструктурирању	Решење којим се утврђује да јавни функционер обављањем посла угрожава јавну функцију	Мера упозорења	Одбијена тужба функционера
10.	Народни посланик	Закључак којим се одбацује захтев за давање сагласности за вршење друге јавне функције као неблаговремен	-	Одбијена тужба функционера
11.	Посланик у скупштини АП	Повреда чл. 28.	Престанак друге и	Одбијена тужба

	Војводине	– неподношење захтева за давање сагласности за вршење друге и треће јавне функције	треће јавне функције по сили закона	функционера
12.	Одборник	Решење којим се утврђује да јавни функционер обављањем посла угрожава јавну функцију	Мера упозорења	Одбијена тужба функционера
13.	Директор техничке школе	Повреда чл. 27. и чл. 32. ст. 1. – непотизам (запошљавање повезаног лица) и необавештавање Агенције и надлежног органа о сукобу интереса	Мера јавног објављивања препоруке за разрешење са јавне функције	Одбијена тужба функционера
14.	Начелник управног округа	Повреда чл. 35. – неподношење управљачких права у привредном друштву	Мера јавног објављивања препоруке за разрешење са јавне функције	Одбијена тужба функционера
15.	Директор основне музичке школе	Повреда чл. 27. и чл. 32. ст. 1. – непотизам (запошљавање повезаног лица) и необавештавање Агенције и надлежног органа о сукобу интереса	Мера јавног објављивања препоруке за разрешење са јавне функције	Одбијена тужба функционера
16.	Директор средње стручне школе	Повреда чл. 27. и чл. 32. ст. 1. – непотизам (запошљавање повезаног лица) и необавештавање Агенције и надлежног органа о сукобу интереса	Мера јавног објављивања препоруке за разрешење са јавне функције	Одбијена тужба функционера
17.	Ранији функционер (директор јавне агенције)	Решење којим се одбија захтев за давање сагласности за радно ангажовање по престанку јавне функције	-	Уважава се тужба.
18.	Ранији функционер (директор културног центра)	Повреда чл. 27. и чл. 32. ст. 1. – непотизам (закључивање споразума о сарадњи са повезаним лицем) и необавештавање Агенције и надлежног органа о сукобу интереса	Мера јавног објављивања одлуке о повреди закона	Уважава се тужба.

ПРИЛОГ 3: Поступци пред Управним судом

Карактеристичан пример из праксе

Управни суд је донео пресуду којом је одбио тужбу против решења Одбора којим је одбијена жалба изјављена против решења директора Агенције којом је функционеру изречена мера јавног објављивања препоруке за разрешење са јавне функције директора основне школе због тога што је, у својству директора предшколске установе, одлучујући по конкурс за пријем у радни однос донела одлуку којом је, од укупно 26 кандидата који су испуњавали услове конкурса на радно место службеника за јавне набавке са пуним радним временом, на неодређено време, изабрала супруга председнице Управног одбора предшколске установе, и са њим закључила уговор о раду којим је супруг председнице Управног одбора засновао радни однос у предшколској установи.

ПРИЛОГ 4: Сектор за контролу имовине и прихода функционера и поступање по представкама – Листа правних лица у којима су функционери власници више од 20% удела или акција у поступцима јавних набавки

Према одредби чл. 36. ст. 1 Закона о Агенцији, правно лице у којем је функционер власник више од 20% удела или акција, ако учествује у поступку приватизације, јавних набавки или другом поступку чији је исход закључивање уговора са органом Републике, територијалне аутономије, локалне самоуправе, другим корисником буџета, односно другим правним лицем чији је оснивач орган Републике, територијалне аутономије или локалне самоуправе или правним лицем у којем је више од 20% капитала у јавној својини, обавезно је да о томе обавести Агенцију у року од три дана од дана предузимања прве радње у поступку, као и о коначном исходу поступка у року од три дана од дана сазнања о његовом окончању. Агенција води евиденцију наведених правних лица и поступака⁵².

Значај вођења и објављивања листе правних лица у којима је функционер власник више од 20% удела или акција је у повећању транспарентности у обављању јавних функција и омогућавању контроле да ли функционер користи јавну функцију за стицање било какве користи за себе или повезано лице.

Током 2017. године девет правних лица у којима су функционери власници више од 20% удела обавештавали су Агенцију о поступцима јавних набавки у којима су учествовали, и то за укупно 204 поступка јавних набавки.

⁵² Доступно на: <http://www.acas.rs/pretraga-registra/>.

ПРИЛОГ 5: Сектор за контролу имовине и прихода функционера и поступање по представкама – Каталог поклона

Каталог поклона за 2016. годину, који броји 572 поклона, објављен је пре истека законског рока, у априлу 2017. године. Најчешћи поклони су: књиге, слике, фотографије, плакете, вина и друга алкохолна пића. Највећи број поклона су протоколарни поклони. Највише поклона пријавили су: Генерални секретаријат председника Републике, Министарство одбране, Влада Републике Србије и Војска Србије.

Значај вођења и објављивања каталога поклона је у повећању транспарентности у обављању јавних функција.

Објављивањем каталога поклона, подаци о поклонима функционера и са њима повезаних лица, из којих може произлазити сукоб интереса, доступни су контроли јавности.

ПРИЛОГ 6: Сектор за контролу имовине и прихода функционера и поступање по представкама – Регистар имовине

Карактеристичан пример из праксе

Агенција за борбу против корупције је 27. марта 2015 године по службеној дужности покренула поступак против функционера, члана Градског већа града Зајечара, због недостављања извештаја о имовини и приходима у року од 30 дана од дана избора на јавну функцију.

Функционеру је два пута покушана достава на кућну адресу и то: 30. марта и 20. априла 2015. године. Како се обавештење вратило са назнаком – обавештен/остављен извештај, достава обавештења се сматрала уредном у складу са Законом о управном поступку, те му је 07. маја 2015. године изречена мера упозорења са налогом да у року од осам дана од дана пријема решења поднесе Агенцији Извештај по избору на јавну функцију.

Достава решења којим се изриче мера упозорења именованом покушана је два пута, после чега је мера упозорења достављена у просторије Градске управе града Зајечара 26. јуна 2015. године.

Агенција је 4. августа 2015. године упутила допис Градској управи града Зајечара, у којем је обавештава да члан Градског већа није поднео Извештај Агенцији по избору на јавну функцију.

Како Агенција није добила одговор од Градске управе града Зајечара, нити је функционер поступио по изреченој мери са налогом и поднео Извештај, то је Агенција упутила још један допис Градској управи 19. јануара 2016. године у којем обавештава Градску управу, као и у претходном допису од 4. августа 2015. године, да функционер није поднео Извештај Агенцији и да је за неподношење Извештаја Законом о Агенцији за борбу против корупције прописана кривична одговорност за кривично дело непријављивања имовине или давања лажних података о имовини у намери да се имовина прикрије.

Како је функционер наставио са игнорисањем, 14. децембра 2016. године Агенција му је изрекла меру препоруке за разрешење коју је примио 29. децембра 2016. године. Поред мере препоруке за разрешење, истог дана, Агенција је поднела и кривичну пријаву против њега Основном јавном тужлаштву у Зајечару.

Када је мера препоруке за разрешење постала извршна, Агенција је упутила иницијативу за његово разрешење.

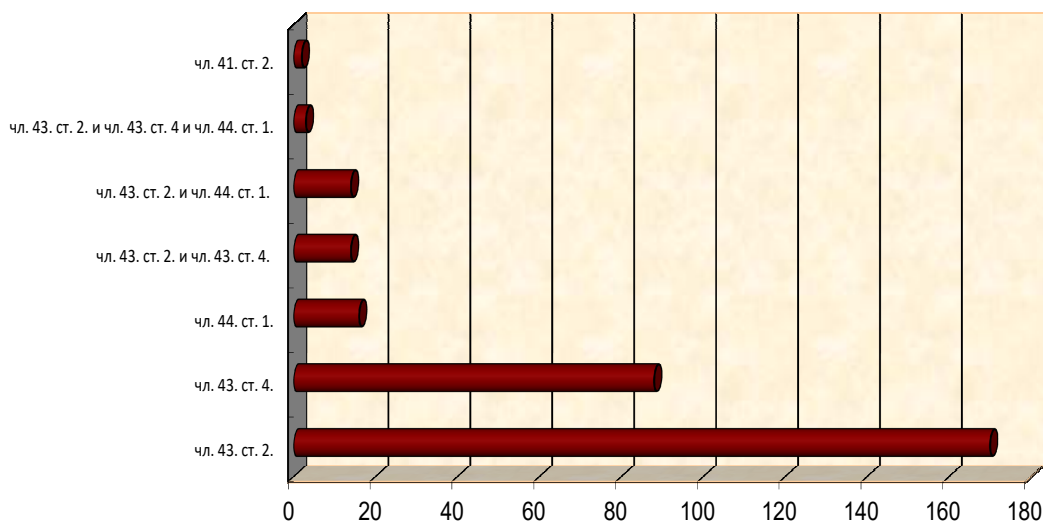
Скупштина града Зајечара је 08. фебруара 2017. године обавестила Агенцију да је Привремени орган града Зајечара функционера разрешио 14. фебруара 2017. године због распуштања Скупштине.

Потом је 13. октобра 2017. године Основно јавно тужилаштво у Зајечару обавестило Агенцију да је правоснажном пресудом Основног суда у Зајечару функционер оглашен кривим због непријављивања имовине или давања лажних података о имовини и да је осуђен на казну затвора у трајању од три месеца коју ће издржати у просторијама у којима станује, уз примену електронског надзора.

ПРИЛОГ 7: Структура поступака у 2017. години покренутих у оквиру надлежности Сектора за контролу имовине и прихода функционера и поступање по представкама

- због неблаговременог подношења извештаја по ступању на функцију (чл. 43. ст. 2) – 170;
- због неблаговременог подношења извештаја по престанку функције (чл. 43. ст. 4) – 88;
- због неблаговременог подношења извештаја о битним променама у имовини и приходима за време трајања функције, као и у одговарајућем року након њеног престанка (чл. 44. ст. 1) – 16;
- због кумулативне повреде одредби чл. 43. ст. 2. и чл. 43. ст. 4. – 14;
- због кумулативне повреде одредби чл. 43. ст. 2. и чл. 44. ст. 1. – 14;
- због кумулативне повреде одредби чл. 43. ст. 2, чл. 43. ст. 4. и чл. 44. ст. 1. – 3.
- због неблаговременог достављања копије евиденције о поклонима (чл. 41. ст. 2) – 2;

ПОКРЕНУТИ ПОСТУПЦИ У 2017. ГОДИНИ

ПРИЛОГ 8: Сектор за контролу имовине и прихода функционера и поступање по представкама – Провера извештаја и праћење имовинског стања функционера

Карактеристичан пример из праксе

Агенција за борбу против корупције покренула је по службеној дужности поступак ванредне контроле извештаја о имовини и приходима функционера, на основу обавештења друге организационе јединице Агенције, у којем је указано на то да се функционеру док је био на јавној функцији увећала имовина тако што је купио непокретност у иностранству. Агенција је у складу са овлашћењима садржаним у одредбама чланова 25. и 48. Закона о Агенцији извршила провере код надлежних органа и анализом прибављених података утврђено је да постоји несагласност између података поднетих у Извештају и стварног стања.

Наиме, у поступку провере података из Извештаја утврђено је да је функционер пријавио податке о томе да је у току вршења јавне функције купио некретнину у иностранству, коју је, према наводима функционера, финансирао новчаним средствима од продаје друге непокретности.

Међутим, према документацији коју је доставио у поступку контроле утврђено је да је непокретност отуђио три године пре куповине некретнине у иностранству, односно пре ступања на јавну функцију у смислу Закона о Агенцији.

На захтев Агенције да се сагласно одредбама члана 49. Закона о Агенцији изјасни о наведеним несагласностима, функционер је навео да је тачно да је непокретност отуђио пре ступања на јавну функцију али да су купци након три године исплатили купопродајну цену, да не поседује доказе у вези са исплатом, нити поседује документацију о наведеној трансакцији јер је цео правни посао заснован на односу поверења између њега, купаца и адвоката.

Даље је навео да је након што му је исплаћена купопродајна цена, та средства искористио за куповину некретнине у иностранству, с тим да није доставио доказе о томе на који начин је плаћена некретнина, да ли готовином или безготовинским трансфером.

Међутим, према подацима које је Агенција прибавила у даљем току поступка контроле утврђено је да је функционер новчана средства која је приходовао од продаје, положио на рачун пословне банке и да ове податке о рачуну и новчаним средствима на рачуну није пријавио Агенцији приликом ступања на јавну функцију.

Такође је утврђено да функционер није пријавио ни новчана средства којима је купио некретнину у иностранству, будући да је средства од продаје некретнине имао орочена на рачуну на дан куповине некретнине у иностранству.

Имајући у виду да у поднетим извештајима није пријавио податке о новчаним средствима на рачуну код пословне банке нити је пријавио новчана средства којима је платио некретнину у иностранству, Агенција је против функционера поднела кривичну пријаву надлежном тужилаштву због постојања основа сумње да је извршио кривично дело непријављивања имовине или давања лажних података о имовини из члана 72. Закона о Агенцији за борбу против корупције.

На основу поднете кривичне пријаве, надлежно тужилаштво поднело је оптужни предлог и у октобру 2016. године Први основни суд у Београду донео је пресуду која је постала правноснажна у јуну 2017. године, којом је функционера огласио кривим и изрекао условну осуду казне затвора у трајању од шест месеци с тим да се казна неће извршити уколико окривљени у року од две године од дана правноснажности пресуде не изврши ново кривично дело.

ПРИЛОГ 9: Представке грађана у којима се указује на корупцију при располагању јавном својином

Карактеристични примери из праксе

Агенцији за борбу против корупције поднет је значајан број представки у којима су подносиоци указали да јединице локалне самоуправе, као носиоци јавне својине, на незаконит начин врше конверзију права коришћења над неизграђеним грађевинским земљиштем у право својине, без накнаде.

У случајевима на које су подносиоци указали у току 2017. године конверзија права коришћења у право својине извршена је над земљиштем које су некадашња друштвена предузећа, добила на коришћење бестеретно, тако што им је наведено земљиште дато приликом оснивања ради обављања одговарајућих делатности од општег значаја.

Након приватизације ових друштвених предузећа, атрактивно земљиште које су ова друштвена предузећа користила ради обављања делатности од општег значаја, несметано су наставила да користе и привредна друштва која су извршила куповину одговарајућег дела друштвеног капитала у поступку приватизације, без обзира на то да ли су наставила да обављају основну делатност субјекта приватизације (аутобуска станица) или им непокретности субјекта приватизације служе само за даљу продају атрактивног земљишта.

Након ступања на снагу Закона о јавној својини путем кога су јединице локалне самоуправе постале носиоци јавне својине, примећено је да привредна друштва која су откупила део друштвеног капитала субјекта приватизације, учестало злоупотребљавају чињеницу да су јединице локалне самоуправе постале носиоци јавне својине, тако што кроз незакониту интервенцију локалне самоуправе присвајају земљиште које је субјект приватизације користио, путем претварања права коришћења над неизграђеним грађевинским земљиштем у право својине, и то без накнаде.

Наведена конверзија је незаконита не само због чињенице да нису наплаћени јавни приходи у корист буџета Републике Србије већ и због чињенице да је одрађена у корист лица која на то немају право.

ПРИЛОГ 10: Сектор за решавању о сукобу интереса

Карактеристичан пример из праксе

У поступку покренутом на основу пријаве против функционера, председника општине, утврђено је да је себе довео у ситуације сукоба интереса тако што је у својству председника општине донео одлуке којима се предузетничкој радњи његове супруге дају у закуп пољопривредна земљишта у државној својини, по основу права пречег закупа, на територији општине, у одређеним катастарским општинама укупне површине од 237,7906 хектара, на период од једне године, као и због тога што је за време његовог вршења наведене јавне функције, ЈП, чији је оснивач општина у којој врши јавну функцију, са привредним друштвом, чији је директор његов брат, закључило уговоре о јавној набавци услуга на основу којих се ово јавно предузеће обавезало да на име пружених услуга наведеном привредном друштву уплати средства у одређеном износу, а да о сукобу интереса који је имао у наведеним ситуацијама није писмено обавестио Агенцију за борбу против корупције, због чега му је изречена мера јавног објављивања препоруке за разрешење са јавне функције.

Против решења функционер је изјавио жалбу која је решењем Одбора Агенције одбијена као неоснована. Агенција је поднела иницијативу за разрешење функционера скупштини општине која је изабрала наведеног функционера, која није поступила по поднетој иницијативи.

ПРИЛОГ 11: Поступање других органа јавне власти након обраћања Агенције

У извештајном периоду поднета је 21 иницијатива, на основу извршних мера јавног објављивања препоруке за разрешење које су донете у току 2017. године, у поступцима покренутим током 2015, 2016. и 2017. године. Надлежни органи су разрешили три јавна функционера, и то: једног директора основне школе, једног члана школског одбора основне школе и једног директора туристичке организације.

У 12 поступака у току је рок за поступање по иницијативи, у четири случаја надлежни орган је одбио да разреши функционера, у једном случају функционер поднео оставку пре достављања иницијативе и у једном случају је престала јавна функција због истека мандата, а 22 решења нису извршна, односно нису послате иницијативе органима.

Надлежни орган је, поступајући по иницијативама за разрешење на основу мера јавног објављивања препоруке за разрешење које су донете у 2016. години, разрешио једног директора основне школе и једног члана школског одбора основне школе.

Надлежни органи су поступили по 15 извршних решења Агенције и донели одлуке којима се утврђује престанак друге јавне функције по сили закона.

Поступајући по жалбама функционера изјављеним против решења којима се утврђује престанак друге јавне функције по сили закона, Одбор Агенције је у два случаја поништио решење о престанку друге јавне функције и обуставио поступак и у једном случају вратио предмет Агенцији на поновни поступак, који је у току. У 19 поступака решења нису извршна. Агенција је у шест случајева уважила жалбу и изрекла меру упозорења.

Поступајући по жалбама функционера изјављеним против решења којима је одбијен захтев за давање сагласности за вршење друге јавне функције, односно обављање другог посла или делатности, или је утврђена неспојивост, Одбор Агенције је поништио четири решења, у једном случају је уважио жалбу и преиначио одлуку тако што је дао сагласност за вршење друге јавне функције, у једном случају је уважио жалбу и предмет вратио на допуну.

ПРИЛОГ 12: Сектор за контролу финансирања политичких активности – конторла ГФИ за 2016. годину

Карактеристичан пример из праксе

Уочена је појава да је група грађана у ГФИ исказала трошкове настале у вези са финансирањем редовног рада те групе грађана који, према обавештењу надлежне пословне банке, нису коришћени за ту намену, већ за плаћање трошкова адвокатских услуга у иностранству. Из достављене документације видљиво је да су адвокатске услуге извршене за физичко лице, а не за политичког субјекта, односно групу грађана.

ПРИЛОГ 13: Упоредни приказ донетих планова интегритета у првом и другом циклусу његове израде по системима

НАЗИВ СИСТЕМА ⁵³	Први циклус израде (% донетих планова)	Други циклус израде (% донетих планова)
Политички систем	68	74
Систем правосуђа	84	88
Систем полиције	100	42
Систем државне управе и локалне самоуправе	56	57
Систем одбране	100	100
Систем јавних финансија и привреде	30	52
Систем пољопривреде	60	29
Систем социјалне политике	45	74
Систем здравства	28	65
Систем просвете и науке	54	69
Систем културе и спорта	29	46
Систем животне средине и просторног планирања	36	80
Систем заштите података, људских права и јавног интереса	73	73
Систем јавних предузећа	29	40
УКУПНО	47	64

⁵³ Због ризичних области специфичних за различите типове институција оне су, за потребе израде плана интегритета, разврстане у 14 основних система.

ПРИЛОГ 14: Пројекти финансирани из међународне помоћи

Твининг пројекат ИПА 2013 = У извештајном периоду настављено је спровођење двогодишњег Твининг пројекта „Превенција и борба против корупције”⁵⁴, финансираног средствима Европске уније из ИПА 2013 програма; пројекат је у потпуности усклађен са активностима, дефинисаним Акционим планом за поглавље 23, као и препорукама Европске комисије, усмереним на јачање капацитета Агенције и преношење добрих пракси држава чланица Европске уније у области превенције и борбе против корупције; Агенција спроводи пројекат са Националном агенцијом за борбу против корупције, Министарством правде, Вишом школом за правосуђе Републике Италије и Главним тужилаштвом Краљевине Шпаније; подршка земаља чланица Европске уније остварује се кроз обуке, анализе законодавног оквира, примере добре праксе, студијске посете и надоградњу софтверских апликација које Агенција користи у области надзора над спровођењем Националне стратегије за борбу против корупције и пратећег Акционог плана, као и планова интегритета; неке од најважнијих активности спроведених у 2017. години односе се на компаративну анализу искуства држава чланица Европске уније у домену решавања о сукобу интереса, контроле имовине и прихода функционера, контроле финансирања политичких активности и поступања по представкама; спровођење тренинга за запослене у Агенцији и другим релевантним државним институцијама; студијску посету Националној агенцији за борбу против корупције Републике Италије и другим телима надлежним за борбу против корупције у овој држави чланици; развијање индикатора, који указују на сукоб интереса и неспојивост јавних функција; преношење искуства Европске уније у домену поступања по представкама; анализу функционера нарочито подложних корупцији, итд.; четворо запослених из Агенције имало је прилику да се кроз програм једномесечног стажирања у Националној агенцији за борбу против корупције Републике Италије упознају са дневним активностима ове институције, као и изазовима са којима се у раду суочава; у складу са Твининг уговором, пројектни тим је на кварталном нивоу одржавао састанке Надзорног одбора, који чине и представници Делегације Европске уније у Србији, Сектора за уговарање и финансирање програма из средстава Европске уније Министарства финансија, Министарства правде и Министарства за европске интеграције; одобрени су сви досадашњи извештаји, укључујући и извештаје о извршењу буџета Твининг пројекта;

Подршка Мисије OSCE у Србији и Амбасаде Републике Италије = Агенција спроводи пројекат „Подршка Агенцији за борбу против корупције у унапређењу регионалне сарадње у борби против корупције”, у оквиру којег је, у извештајном периоду, одржана и регионална конференција поводом Међународног дана борбе против корупције;

Уговор о услугама ИПА 2013 = Агенција је и једна од институција корисница пројекта „Превенција и борба против корупције”, који финансира Европска унија из ИПА 2013 програма, а чији су главни корисници Министарство правде и Републичко јавно тужилаштво; у извештајном периоду представници Агенције учествовали су у раду Надзорног одбора за овај пројекат, као и активностима у вези са анализом спровођења Националне стратегије за борбу против корупције, пратећег Акционог плана и Акционог плана за поглавље 23 и спровођењем обука на тему решавања о сукобу интереса и

⁵⁴ Информације о Твининг пројекту доступне су на интернет презентацији Агенције за борбу против корупције: <http://www.acas.rs/twinning/sr/>.

контроле имовине и прихода јавних функционера; са циљем избегавања преклапања са Твининг пројектом, Агенција је у Надзорни одбор Твининг пројекта, у својству посматрача, укључила и представнике овог пројекта;

Пројекат Европске уније и Савета Европе = Агенција учествује и у реализацији пројекта „Јачање интегритета и борба против корупције у високом образовању у Србији” и „Подстицање демократске културе у школама”, који финансирају Европска унија и Савет Европе кроз Заједнички програм за Западни Балкан и Турску; у извештајном периоду Агенција је била укључена у рад Надзорног одбора пројекта; активности усмерене на анализу интегритета у високом образовању у Републици Србији, као и округли сто на којем је представљена ова анализа; студијску посету Универзитету у Гетеборгу и конференцију о јачању културе академског интегритета;

Програмирање средстава међународне помоћи = Агенција континуирано учествује у раду секторских радних група за програмирање и координацију средстава ИПА и остале развојне помоћи за секторе правде, унутрашњих послова и реформе јавне управе, као и изради релевантних докумената; у извештајном периоду Агенција је била укључена у израду Акционог документа за сектор правде и унутрашњих послова у оквиру ИПА 2017 програма; израђен је и извештај о стању спровођења циљева дефинисаних у мапи пута секторског приступа за сектор правде; у оквиру процеса програмирања ИПА 2018 Агенција је дефинисала приоритете и потенцијалне предлоге пројеката за подршку кроз овај програм.

ПРИЛОГ 15: Примена Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја у 2017. години

1) Захтеви:

Ред. бр.	Тражилац информације	Број поднетих захтева	Бр. усвојених – делимично усвој. захтева	Број одбачених захтева	Број одбијених захтева
1.	Грађани	94	93	1	0
2.	Медији	508	489	0	21
3.	Невладине орган. и др. удружења грађана	39	37	0	2
4.	Политичке странке	1	1	0	0
5.	Органи власти	7	7	0	0
6.	Остали	5	5	0	0
7.	Укупно	654	632	1	23

2) Жалбе:

Ред. бр.	Тражилац информације	Укупан бр. изјављених жалби	Бр. жалби због одбијања захтева	Бр. жалби на закључак о одбацивању захтева	Бр. жалби због непоступања по захтеву	Бр. осталих жалби
1.	Грађани	2	0	0	2	0
2.	Медији	5	4	0	1	0
3.	Невладине орган. и др. удружења грађана	0	0	0	0	0
4.	Политичке странке	0	0	0	0	0
5.	Органи власти	0	0	0	0	0
6.	Остали	0	0	0	0	0
7.	Укупно	7	4	0	3	0

ПРИЛОГ 16: Програмска структура буџета Агенције за 2017. годину

ПРОГРАМ – БОРБА ПРОТИВ КОРУПЦИЈЕ			БУЏЕТ (у РСД)	ИЗВОР ФИНАНСИРАЊА
Р.Б.	ПРОГРАМСКА АКТИВНОСТ	ПРОЈЕКАТ		
1.	Превенција корупције и контрола у функцији спречавања корупције		203.848.000	01 – приходи из буџета
2.		Обуке у области борбе против корупције	4.042.000	01 – приходи из буџета
3.		Развој софтверске подршке у спровођењу активности борбе против корупције	600.000	01 – приходи из буџета
4.		Подизање свести јавности	3.731.000	01 – приходи из буџета
5.		Прикупљање информација из алтернативних извора о стању у областима предвиђеним стратешким оквиром за борбу против корупције	3.801.000	01 – приходи из буџета
6.		Дотације организацијама цивилног друштва	8.580.000	01 – приходи из буџета
7.		Избори за председника Републике	12.600.000	01 – приходи из буџета
8.		ИПА 2013 – Превенција и борба против корупције	97.427.000 6.226.000	56 – ИПА 2013 и 01 – приходи из буџета
УКУПНО:			340.855.000	

ИЗВРШЕЊЕ БУЏЕТА ЗА 2017. ГОДИНУ ПРЕМА ПРОГРАМСКОМ БУЏЕТУ

ПРОГРАМСКА АКТИВНОСТ 1: 0007 – Превенција корупције и контрола у функцији спречавања корупције

ек. клас.	Назив позиције у буџету	Планирано (у РСД)	Расход (у РСД)	Неостварено (у РСД)
411	Плате за запослене	123.240.000,00	102.626.464,27	20.613.535,73
412	Социјални доприноси на зараде	22.186.000,00	18.370.137,29	3.815.862,71
413	Накнаде у природи, поклони за децу запослених	620.000,00	498.800,00	121.200,00
414	Социјална давања запосленима	3.590.000,00	1.346.980,62	2.243.019,38
415	Накнаде за превоз на посао	4.040.000,00	3.449.486,43	590.513,57
416	Награде запосленима и остали посебни расходи	350.000,00	274.165,19	75.834,81
421	Стални трошкови	6.700.000,00	5.483.197,52	1.216.802,48
422	Трошкови путовања у земљи и иностранству	2.500.000,00	1.362.630,33	1.137.369,67
423	Услуге по уговору – укупно	27.895.000,00	19.105.665,53	8.789.334,47
424	Специјализоване услуге	450.000,00	0	450.000,00
425	Текуће поправке и одржавање	7.317.000,00	3.664.185,10	3.652.814,90
426	Материјал	1.880.000,00	1.858.086,55	21.913,45
482	Порези, обавезне таксе и казне	80.000,00	17.290,00	62.710,00
483	Новчане казне и пенали по решењу судова	275.000,00	200.000,00	75.000,00
485	Накнада штете за повреде или штету нанету од стране државних органа	40.000,00	0	40.000,00
512	Машине и опрема	2.685.000,00	748.451,43	1.936.548,57
УКУПНО:		203.848.000,00	159.005.540,26	44.842.459,74

ПРОЈЕКАТ 1: 4002 – Обуке у области борбе против корупције

ек. клас.	Назив позиције у буџету	Планирано (у РСД)	Расход (у РСД)	Неостварено (у РСД)
421	Стални трошкови	174.000,00	94.940,00	79.060,00
422	Трошкови путовања у земљи и иностранству	1.369.000,00	618.629,00	750.371,00
423	Услуге по уговору – укупно	2.499.000,00	1.208.005,70	1.290.994,30
УКУПНО:		4.042.000,00	1.921.574,7	2.120.425,30

ПРОЈЕКАТ 2: 4003 – Развој софтверске подршке у спровођењу активности борбе против корупције

ек. клас.	Назив позиције у буџету	Планирано (у РСД)	Расход (у РСД)	Неостварено (у РСД)
423	Услуге по уговору – укупно	600.000,00	600.000,00	0
УКУПНО:		600.000,00	600.000,00	0

ПРОЈЕКАТ 2: 4004 – Подизање свести јавности

ек. клас.	Назив позиције у буџету	Планирано (у РСД)	Расход (у РСД)	Неостварено (у РСД)
423	Услуге по уговору – укупно	3.731.000,00	0	3.731.000,00
УКУПНО:		3.731.000,00	0	3.731.000,00

ПРОЈЕКАТ 3: 4005 – Прикупљање информација из алтернативних извора о стању у областима предвиђеним стратешким оквиром за борбу против корупције

ек. клас.	Назив позиције у буџету	Планирано (у РСД)	Расход (у РСД)	Неостварено (у РСД)
421	Стални трошкови	40.000,00	0	40.000,00
422	Трошкови путовања у земљи и иностранству	15.000,00	0	15.000,00
423	Услуге по уговору – укупно	3.746.000,00	879.004,00	2.866.996,00
УКУПНО:		3.801.000,00	879.004,00	2.921.996,00

ПРОЈЕКАТ 4: 4007 – Дотације организацијама цивилног друштва

ек. клас.	Назив позиције у буџету	Планирано (у РСД)	Расход (у РСД)	Неостварено (у РСД)
421	Стални трошкови	10.000,00	10.000,00	0
422	Трошкови путовања у земљи и иностранству	21.000,00	17.551,00	3.449,00
423	Услуге по уговору – укупно	35.000,00	13.300,00	21.700,00
481	Дотације невладиним организацијама	8.514.000,00	8.394.900,00	119.100,00
УКУПНО:		8.580.000,00	8.435.751,00	144.249,00

ПРОЈЕКАТ 5: 7055 – Избори за председника Републике

ек. клас.	Назив позиције у буџету	Планирано (у РСД)	Расход (у РСД)	Неостварено (у РСД)
421	Стални трошкови	170.000,00	0	170.000,00
422	Трошкови путовања у земљи и иностранству	130.000,00	0	130.000,00
423	Услуге по уговору – укупно	12.300.000,00	5.692.684,00	6.607.316,00
УКУПНО:		12.600.000,00	5.692.684,00	6.907.316,00

ПРОЈЕКАТ 6: 7004 – ИПА 2013 – Превенција и борба против корупције

ек. клас.	Назив позиције у буџету	Планирано (у РСД)	Расход (у РСД)	Неостварено (у РСД)
423	Услуге по уговору – укупно	97.427.000,00	0	97.427.000,00
		5.200.000,00	0	5.200.000,00
485	Накнада штете за повреде или штету нанету од стране државних органа	1.026.000,00	0	1.026.000,00
УКУПНО:		103.653.000,00	0	103.653.000,00